

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Sestdiena, 1997. gada 26. aprīlis

• Nr. 32 (6749)

Četri gadu desmiti, kas veltīti darbam

Bronislavs Kokins bija nedaudz atturīgs, sak, ko gan par mani ir rakstū, ja visi mani darbi un varoņdarbi ir palikuši tajos laikos, kurus tagad īsti neatzīst. Bet tāpēc jau cilvēku godprātīga darbs un mūža gadi nav mazāk vērtējami, ka sabiedriskās iekārtas viena otru mainīdamas daļu no paveiktā atzīst par nederīgu. Visos laikos cieņā vienmēr turēti tie, kuriem darbs bija goda lieta.

Tiesi tā LATTELEKOM Latgales zonas Preiļu nodaļas vadība vērtē arī Bronislava Kokina veikumu aizvadītajos gadu desmitos, kurus viņš atdevis sakariem. Bet labāk par visu no sākuma.

Pēc Vaboles vidusskolas (Daugavpils rajonā) beigšanas 1956. gadā Bronislavs ie-stājas Rīgas 5. sakaru tehniskajā skolā. Toreiz tā bija visai prestiža mācību iestāde. Pēc diviem gadiem Bronislavs šo skolu beidza. Tas bija otrs izlaidums, un jaunos speciālistus gaidīja visos Latvijas nostūros. Viņu aizsūtīja uz Bēni toreizējā Auces rajonā par gaisa sakaru liniju montieru.

Bet drīz vien Bronislavs Kokins atgriezās Latgalē un pārcēlās uz Kalupi, kur apkalpoja arī Vaboles un Arendoles pusi. Ar 1960. gadu Bronislavu var uzskaitīt par preilieti, jo no sākuma strādāja Preiļos. Kad pēc kārtējās reformas rajonu paplašināja, izveidoja arī trīs sakaru iecirkņus. Viens no tiem bija Rušonā, kur 1965. gadā Kokina kungs tika iecirkņa priekšnieka amatā.

Lūk, tā nedaudzos teikumos var izteikt gandrīz četrus gadu desmitus ilgu darba cilvēka mūžu. Tikai viņš pats un kolēģi zina,

kādi patiesībā bijuši šie gadi. Bija jāpilda ne tikai savas priekšniecības, bet arī kolhozu priekšsēdētāju pavēles. Nostājās tāds vīrs ceļā malā un parādīja kādu fermu vai kolhoznieka māju tīrumam pāri, sak, te pa taisno arī laidiņi liniju. Un laida arī, raka stabus, stiepa vadus. Neviens jau nerēķināja, cik daudz zemes paliks neaparts šo telefona stabu dēļ.

Vēlāk nāca simtprocēntīga visu lauksaimniecības objektu telefonizācija, telefoni bija jāievēl visiem kara veterāniem, visiem invalidiem. Kampanjas, plāni, pretplāni, sociālistiskā sacensība. Bet tas jau pieder pie laikmeta, kurā dzīvojām.

Bronislavs Kokins tos laikus atceras vēl arī tādēļ, ka viņš bija kolektīva vadītājs, kura vajadzēja tilt galā ar daudzām problēmām, piemēram, nostabilizēt kadrus, uzlabot disciplīnu. Ārzemnieki brīnījās, kā gan varot būt laba darba disciplīna, ja sabiedrībā neesot bezdarba. Jā, tagad ir bezdarbs, un kadru mainība tik tiešām samazinājusies līdz minimumam. Sakaros palikuši labākie un kvalificētākie speciālisti.

Kokina kungs piekrīt tam, ka sabiedrība pēdējo gadu laikā ir ļoti izmainījusies, izmaiņušas cilvēku attiecības, tās kļuvušas asākas. Aug tarifi, aug cenas. Bieži izskan neapmierinātības pilni vārdi. Bet tie nekad

● Bronislavs Kokins nedēļu pirms savas skaistās jubilejas.

Foto – J.Silickis

nav veltīti viņam, jo visu, kas uzticēts, Bronislavs Kokins vienmēr paveicis godam.

Reizēm atmīnā ienāk arī kādi jocīgi atgadījumi no garās telefonista darba dzīves. Piemēram, radiotranslāciju, ko tautā parasti sauka par «točku», asprātīgie laucinieki bieži izmantoja ne tikai modinātāja vietā, bet arī nelūgtu meža rukšu biedēšanai no piemājas kartupeļu laucīniem. Aizstiepj vadus uz tīrumu, un gatavs...

Gluži nemanot aizskrējuši gadi, gluži nemanot klāt jau sešdesmit. Kad jautāju Bronislavam Kokinam, vai arī turpmāk solās būt darba ierindā, viņš atbildēja — galva jau sirma, ko nu iešu ar jaunajiem cīstēties... Bet derētu vēl gan, jo jaunajiem ir gana, ko no sirmā kunga mācīties.

L.Kirillova

VIETEJAS ZINAS

■ Melngaila Tautas mākslas centra metodiskā darba daļa no šī gada 29. aprīla līdz 7. maijam organizē studiju vizīti republikas rajonu vadošajiem kultūras darba speciālistiem, kultūras centru un namu direktoriem uz Vāciju un Niderlandi. Ceļā pošas arī mūsu rajona kultūras nama direktore Elvīra Bravacka. Ceļā izdevumus pusotra simta latu apmērā segs rajona padome. Vācijā un Niderlandē kultūras darbinieki iepazīsies ar kultūrprocesu vadību reģionos, svētku un festivālu organizāciju, tautas augstskolu un centru darbību. Maršrutā iekļauta Hamburga, Brēmene, Minhene, Bonna un Kelne Vācijā, kā arī Overeiselas province, Amsterdama un Hāga Niderlandē.

■ Preiļu pilsētas dome no budžeta kultūras un sporta sadalas līdzekļiem iedalīja 50 latus Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzejam. Šie līdzekļi tiek izmantoti Triju Zvaigžņu ordena virsnieka Polikarpa Černavskas memoriāla muzeja Talsu ielā 21 griestu un grīdas remontam, kā arī pirmās vienības izstādes inventāra sagatavošanai.

■ Daudziem preiliešiem arvien lielākas pabalīcas sagādā maksa par centrālo apkuri. Tāpēc viņi izsaka vēlēšanos pāriet uz malkas apkuri. Tiesa, arī tas nav vienkārši, jo apkures ierīču izbūves darbus vajag sašanot ar ugunsdzēsējiem, namu pārvaldi, pilsētas arhitektu un blakus dzīvojošajiem īmiekim.

■ Pašvaldības uzņēmums «Jēkabpils autoparks» pilsētas domē bija iesniedzis pieteikumu ar lūgumu atlaut sākt projekta-šanas darbus Preiļu filiāles garāžu paplašināšanai. Paredzams, ka tiks uzbūvēti četri jauni boksi.

■ 22. un 23. aprīlī notika pēc Preiļu rajona padomes lūguma organizētais un Latvijas zinību biedrības rajona nodaļas vadītājas V.Nagliinskas sagatavotais seminārs par jaunāko un aktuālāko darba likumdošanas jautājumos. Seminārs esot bijis ļoti lietiskš un vērtīgs, tādu vērtējumu sniedz tā klausītāji. Žeiļ vienīgi, ka savus pārstāvju smeltes zinības bija atsūtījuši tikai trīsdesmit rajona organizāciju vadītāji.

L.Kirillova

■ Šonedēļ Preiļu mikrorajonu iedzīvotāji tika aicināti uz uzkopšanas talku. Otrdien tāda notika siera rūpniecības mikrorajonā. Talkā piedalījās gandrīz vieni un tie paši iedzīvotāji, kas to dara ik gadus. Ja neņem vērā, ka gaužām noplūkuši izskatās bērnu rotālu laukumi ar vecām smiltīm kastēs, kopumā mikrorajons ieguvis sakoptāku izskatu.

■ Vairāku namu iedzīvotāji Preiļos šodēļ saņēma privatizācijas paziņojumus, kuros piedāvāts privatizēt dzīvokli. Īmiekim tie rada desmiti jautājumu. Piemēram, paziņojuma 9.2. punkts, kurā teikts, ka privatizācijas pieteikuma iesniegšanas brīdī pilnībā jābūt nomaksātai dzīvojamās telpas īres maksai un maksai par komunālajiem pakalpojumiem. Taisnīgi būtu, ja privatizācijas brīdī būtu arī izremontētas un sakārtotas koplietošanas telpas privatizējamā mājā, jo īmiekā «pilnībā nomaksātā īres nauda» arī jāizlieto attiecībā uz šo īmiekū.

L.Rancāne

■ Aprīla pēdējā nedēļā ir labvēlīgākais laiks, lai sāktu stādīt priežu un eglu jaunaudzes. Preiļu mežniecības mežīņa amata izpildītājs Edgars Grīķis pastāstīja, ka teritorijā, kuru apsaimniekuši mežniecība, šogad ir jāatjauno 15 hektāri jaunaudžu. Pēc līguma ar firmām, kuras veic mežzstrādes darbus, SIA «Eglīte» priedes un egles iestādis 7 hektāru platībā, bet Salaspils firma «KV-mežnieks» atjaunos 4 hektārus. Pārējās platībās meža stādīšanu veiks mežniecība.

A.Iļjina

■ 16. aprīlī notikusi Preiļu pilsētas domes sēde ieilga, jo sēdes darba kārtībā bija daudz dažādu nebūt ne vienkāršu jautājumu. Vispirms deputāti izskatīja jautājumu par Preiļu pilsētas domes nolikumu. Pēc pamatīgas šī dokumenta analīzes tika noteikts, ka nolikumu pēc labojumu izdarīšanas apstiprinās nākamajā domes sēdē.

Deputāti apstiprināja labklājības komisijas nolikumu, bet par komisijas priekšsēdētāju apstiprināja deputātu Annu Ertu. Par pilsētvides komisijas priekšsēdētāju dome apstiprināja deputātu Imantu Babri, par administratīvās komisijas priekšsēdētāju domes izpildītājumu Andreju Jaunkalnu, par kultūras un sporta komisijas priekšsēdētāju rajona kultūras nama direktori Elvīru Bravacku, par zemes komisijas priekšsēdētāju Mihailu Agurjanovu, par dzīvojamo māju privatizācijas komisijas priekšsēdētāju Jāni Vilcānu, par dzīvokļu sadales komisijas priekšsēdētāju deputātu Aini Iļjinu. Tika apstiprināti arī visu šo komisiju nolikumi.

Domes sēdē izskatīja arī jautājumu par Bībeles semināra vadišanu. Sakārā ar to, ka nebija iesniegta precīza informācija par šo pasākumu, nolēma atteikt Vitālija Kroitora lūgumam izskiepti atlauja semināra vadišanai.

No pilsētas domes budžetā paredzētajiem sociālās palīdzības līdzekļiem deputāti nolēma piešķirt vienreizēju pabalstu 20 latu apmērā 1996./97. gada apkures sezonas komunālo maksājumu kompensācijai vai malkas iegādei vienlāujamai pensionāriem.

Sēdes turpinājumā deputāti izskatīja jautājumu par municipālo policiju un nolēma lūgt valsts policiju un zemessardīzi izvērtēt pilsētas municipālās policijas darbu. Jautājumu izskatīs nākamajā domes sēdē.

Deputāti nolēma, ka Preiļu pilsētas dome slēgs līgumu ar akciju sabiedrību «Preiļu siers» par apkuri rūpniecības dzīvojamajā ma-

Preiļu pilsētas domes sēde

sīvā un Mehanizatoru ielas dzīvojamajā māsīvā. Domes izpildītājoram A.Jaunkalnam uzdots nākamajai finansu komitejai sēdei sagatavot un iesniegt līguma projektu ar akciju sabiedrību «Preiļu siers».

Viens no sarežģītākajiem jautājumiem, ar kuriem jātiekt galā domes deputātiem, ir īres, apkures un komunālo maksājumu parādniesi. Deputāti nolēma, ka namu pārvaldes grāmatvedei inspektorei I.Vilcānei regulāri jāsagatavo publicēšanai laikrakstā «Novadnieks» nemaksātāju sakarā. Reizi ceturksni iestāžu un organizāciju vadītāji saņems strādājošo sakstus par apkures, īres un citu komunālo pakalpojumu apmaksas rezultātiem. Namu pārvaldes darbinieki kopā ar municipālo policiju veiks nemaksātāju apsekošanu. Nemaksāšanas iemesli tiks pārbaudīti un analizēti. Rezultāti tiks iesniegti finansu komitejas izskatīšanai līdz šī gada 15. maijam.

Sēdes turpinājumā deputāti izskatīja vairākus līgumus. Tika noteikts slēgt līgumu par zvērinātā revidenta pakalpojumu sniegšanu ar revidēntu firmu «Aktīvs M», kuru vada M.Poriete.

Nolēma slēgt līgumu ar Sutru, Rudzātu, Upmalas, Vārkavas un Galēnu pagastiem par Preiļu pilsētas skolēnu apmācību šo pagastu teritorijā esošajās skolās. Bet deputāti nolēma atteikt līguma slēgšanai ar Rēzeknes pilsētas domi par Preiļu pilsētas bērnu uzturēšanos Rēzeknes mācību iestādēs un bērnu-dārzā.

Vēl deputāti nolēma slēgt līgumu par zemes nomu no zemes īpašnieka J.Stičīnska un līgumu par zemes nomu no zemes īpašnieka G.Račko, kā arī atstāja spēkā zemes nomas līgumu par zemes nomu no zemes īpašnieka E.Rubina.

Domes sēdē izskatīja jautājumu par darba

Klūdas labojums

«Novadnieka» 23. aprīlī numurā publikācijā «Preiļu rajona padomē» rindkopā par ūdens slēpošanas treniņgrupas izveidošanu autores vaines dēļ klūdaiņi publicēts deputātu noraidītās lēmuma varianti. Atvainojos trenerei D.Vucānei un deputātiem. L.Kirillova

Lasītāju ieverībai
«Novadnieka» kārtējais numurs
iznāks nākamsestdien,
1997. gada 3. maijā.

Administratīvi teritorialā reforma: pašvaldību vadītāju domas

«**Pagaidām ir tikai sauklis — apvienosimies,**»

tā reformu vērtē Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Stagars.

— Mani uztrauc pretrunas, kas padziļināsies, ja izveidosies 4 aprīķi vai novadi un kā piektā vienība figurēs Rīga. Katrs aprīķis un pilsēta cīnīsies tikai par savu reģiona attīstību, investīcijām. Latgale nevar cerēt, ka tās ekonomiskā situācija uzaļbosies. Drīzāk paslītināsies. Ja valsti slēdz poliklīnikas, slimnīcas, ja cilvēkiem nav naudas, par ko ārstēties, ja par savu darbu mūžu pensionārs saņem nieka pabalstu, tad, atvainojiet, no kurienes ir līdzekļi reformai! Ja Latvijas brīvvalstī, kuru saucam par demokrātisku, pēdējos gados mans tautietis ir vismaz piecas reizes aplaupti, tad kāda teritorialā reforma var glābt viņu. Kur būs viņa darba vieta mazpilsētā, ja atstāsies aprīķi?

Uzskatu, ka vietējā līmeņa reforma ir plānotā tikai ar vienu mērķi, lai sašķeltu pašvaldības, lai to starpā radītu pretrunas, lai pašvaldības nebūtu vienots spēks, kas tautas intereses var aizstāvēt valdībā.

Ja rajona padomes vietā darbosies koordinācijas padome, tā nevarēs strādāt efektīvi, ja nebūs valsts finansējuma, lai nodrošinātu nepieciešamo iestāžu darbību. Pašvaldības to izdarīt nevar, jo finansējums no budžeta ar katru gadu samazinās. Labs piemērs ir Vārkavas pagasts, kur valsts dotācija šogad ir par 5 tūkstošiem latu mazāka nekā pagājušajā gadā. Dotācija, manuprāt, tiek samazināta, lai apzināti palielinātu iekšējās nesaskaņas starp iedzīvotājiem un pagasta vai mazpilsētas demokrātiski ievēlēto pašpārvaldi, lai likvidētu vietējā līmeņa demokrātisko pašvaldību, jo, lūk, nevar izpildīt noteiktās funkcijas, un to vieta darboto «no augšas» ieceltie ierēđi. Ja tā notiks, tad demokrātijas procesi apstāsies. Latvijai, iespējams, vajadzēs vēl vismaz 50 gadus, lai izcīnītu demokrātiju.

Vārkavas pagasta teritorijā kādreiz ietilpa daļa no Sutru, Upmalas, Preiļu pagasta. Es neuzskatu par lietderīgu pat diskutēt par šo teritoriju pievienošanu Vārkavas pagastam. Kāpēc? To neatļauj pašreizējā infrastruktūra un cilvēka materiālais, sociālais, tehniskais nodrošinājums. Ja pagasta robežas paplašinātos, man ir lielas bažas par to, ka pievienotās teritorijas paliks kā no-

male. Nākamais posms būs kultūras un izglītības iestāžu likvidēšana.

Esmu pārliecīnāts, ka šādā situācijā turpmāk tauta paliks arvien neizglītotāka. Sāk likties, ka tas ir pat izdevīgi pašlaik pie varas esošajai élitei. Jo vadīt neizglītotu tauvu ir vieglāk nekā reāli domājosis, zinošus cilvēkus. Man šķiet, ka izglītoti cilvēki ierēdņiem ir pat liels traucēklis.

Pagaidām ir tikai sauklis — apvienosimies! Uzskatu, ka tam nav ne materiāla, ne morāla pamata. Tāpēc labāk sacīsim, ka nevajag steigties ar līdz galam nepārdomātām reformām. Tās var veikt tad, kad valstīj un sabiedrībai, kura tājā dzīvo, no šīm reformām kļūs labāka, nevis smagāka, dzīve.

«Es nepiederu pie reformas noliedzejiem,»

saka Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja Monika Litavničē.

— Tomēr nedrīkst atkārtoties tas, kas notika ar zemes reformu. Sākumā valdība uzņēmas visu atbildību par tās norisi, bet vēlāk to sāka novelēt uz iedzīvotāju un pašvaldības pleciem. Diemžēl laukos turīgu cilvēku ir maz, tāpēc zemes reforma iekavējas.

Ja reforma notiks, man pieņemams ir teritorialais sadalījums pa aprīķiem ar demokrātisku izvēlu aprīķu vadību. Ja pašvaldību vadītāji nedaudz ir informēti par iespējamām pārmaiņām valstī, tiesa — bez konkrētās, tad lauku cilvēki par šo reformu (ar nelieliem izņēmumiem) zina maz. Laukos pagaidām runā tikai par iespējamo pagastu apvienošanu. Iedzīvotāji maz pasaūta laikrakstus, tāpēc presē publicētā informācija, diskusijas, viņiem dažkārt nav pieejamas.

Vienu gan gribu sacīt, — reformai jābūt tādai, lai pārējas posmā un arī pēc tam cilvēku dzīve laukos nekļūtu vēl smagāka. Stabulnieku pagastā nav izbadējušos cilvēku. Zemnieku tur govi, audzē cūku. Taču mūsu pagastā ir cilvēki, kuriem nereti nav naudas, par ko nopirkta maizi. Un ja nu šī sasteigtā reforma vēl vairāk paslītinās cilvēku dzīvi, ja viņiem nebūs iespēju apmeklēt kultūras namu, bibliotēku? Neticu, ka lielā pagastā darbosies vairākas kultūras un citas izglītojošas iestādes. Vienīgā drošības sajūta ir, ka pastāvēs Dravnieku pamatskola, jo tur mācās daudz bērnu.

Piekritu, ka mazi pagasti nevar attīstīties. Tajos nevar izveidot labus doktorātus, slimnīcas. Taču mazam pagastam ir savas priekšrocības: vēlētājs un deputāts dzīvo līdzās. Pašvaldība zina katras ģimenes problēmas, palīdz tās risināt.

Par teritorialo reformu izskan dažādas versijas, vērtējumi. Bet ir viena nopietna problēma, par kuru išpāsi nerunā, proti — par lielu pagastu vadītājiem jābūt izglītītiem cilvēkiem.

«Esmu par reformu, taču Latgali nevajag veidot par indiānu rezervātu,»

uzskata Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Vilums.

— Administratīvi teritorialā reforma ļaus ekonomēt budžeta līdzekļus, kas nav mazsvars faktors. Pašvaldību vadītājiem, deputātiem par šo reformu nevajag kļūsēt, nedrīkst to noniecināt. Vajag pašiem piedāvāties reformas koncepcijas veidošanā un apsprišanā. Par reformas nepieciešamību ir jārunā ar iedzīvotājiem, jāizskaidro gan koncepcija, gan nepieciešamība šo reformu veikt.

Es neredzu neko sliku, ja pārvaldes funkcijas veiks aprīķis, nevis kā līdz šim — rajona padome. Kāpēc? Ar ko pašlaik nodarbojas rajona padome? Tā praktiski nerisina ne ekonomiskus, ne saimnieciskus jautājumus. Es personīgi vairs nesaskatu nepieciešamību, lai šāda rajona padome pastāvētu un tērētu valsts budžeta naudu, organizējot tikai dziedāšanu un sportošanu. Ja vietējām pašvaldībām ir nodotas citas — nopietnākas funkcijas, tad arī kultūras un sporta sfēru var organizēt pilsētas dome vai pagasta padome. Preiļi kā rajona centrs, Rudzātu pagasta problēmas nav risinājuši un neatrisinās. Tāpēc mums, rūdzātiešiem, nebūs ņēl ūkīties no rajona padomes. Līdz Preiļiem joprojām nav normāla ceļa, slikti ir piebraucamie ceļi līdz viensētām. Ir elektrofikācijas problēmas.

Neskatojies uz negācijām, kuras nosaucu vai arī neminēju, mūsu pagasta zemnieku saimniecības sāk nostabilizēties. Pozitīvi vērtēju to, ka nedaudz vairāk kā 50 procentu zemnieku saimniecību sāk saimniekot efektīvāk. Kamēr šādu drošības sajūtu neiegūs pārējās, ir pārāgti nodarboties ar vietējo pašvaldību apvienošanu lielākās teritorijās.

Ja ar valsts budžeta līdzekļiem atrisinās lauku ceļu būvniecības un remonta problēmas, ja Rudzātu pagastā nebūs zemnieku sētu, kur nav elektrības, tad droši varēs uzsākt arī vietējo pašvaldību apvienošanu. Pretējā gadījumā — reforma vēl vairāk sarežģīs un samezglos cilvēku dzīvi tādos attālos ciemos kā Mežvidi.

Esmu par reformu, taču neuzskatu, ka Latgali vajadzētu veidot kā indiānu rezervātu. Ja administratīvi teritorialā reforma notiks un tās gaitā radīsies vēl lielākas problēmas lauku cilvēkiem, vainojami būs pašvaldības un to vadītāji. Tā vietā, lai aktīvi piedalītos koncepcijas apsprišanā, vērstu valdības uzmanību uz problēmām, daudzi pašvaldību vadītāji reformu klāji noliedz. Tas nav pareizi. Ir jāapzinās, ka šobrīd valstī pastāvošā padomju laiku pašvaldību struktūra savu laiku jau ir nokalpojusi. Jo vairāk diskutēsim par reformu, jo vairāk uzsklausīs tie, kuri izstrādā teritoriālās reformas koncepciju.

A.Iljina

«Atbalstīt vai neatbalstīt var tikai tad, ja īsti zināms, kā tas izskatīsies,»

ta spriež Saunas pagasta padomes priekšsēdētāja Emīlija Kokorīte.

— Nedz man, nedz mana pagasta jaudīm nav skaidrības, kā pēc administratīvi teritoriālās reformas būs, tāpēc šo ideju nevarēm ne pieņemt, ne noliegt. Kas attiecas tieši uz mūsu pagastu, septiņdesmitajos gados tas ir veidots mākslīgā ceļā, apvienojot kolhōzus.

Mūsu pagasts tapa no visa Bindaru ciema un no Sondoru ciema daļas. Līdz ar to pat pašreizējais pagasta centrs nav vidū, bet gan nomālē. Smelteru iedzīvotājiem (bijusais Bindaru ciems) ļoti tālu — 20 kilometri līdz pagasta centram. Tādēļ pagasta pārdalīšana vai pārveidošana būtībā mūs neuztrauc, ja vien būtu garantija, ka saglabāsies skolas, tautas nams, medpunktī.

Kas būs tie, kas pārvaldīs aprīķus? Uzskatu, ka tiem jābūt vēlētājiem, nevis iecelētām cilvēkiem. Jo arī pagastā, ja esmu ievēlēta, tad uzskausi savu cilvēku vēlēšanās, saprotu, ka tie ir mani cilvēki, ka man viņu priekšā jāatbild. Vai iecelta persona vēlēšies visus uzsklausīt un vadīt tā, lai apkārtējiem cilvēkiem būtu labi?

L.Rancāne

Preiļu atkritumu izgāztuve — problēma, kas gaida atrisinājumu

Skaitļi un fakti zināšanai

■ Statistikas dati liecina, ka Eiropas Savienības valstis viens iedzīvotājs gadā saražo 300 līdz 400 kilogramus sadzīves atkritumu. Latvijā vidējais rādītājs ir apmēram 230 kilogrami, bet lauku ciematos un mazpilsētās — 100 līdz 150 kilogrami.

■ Pavism Latvijā ir 475 atkritumu izgāztuvēs. Visas praktiski var uzskatīt par Latvijas dažas piesārņotājām, jo to ekspluatācija neatbilst sanitārajām noteikumiem. Tās ir kā mīnas ar laiku degli.

■ Talsu rajona Laidzes pagastā ceļ moderņu cieto atkritumu izgāztuvi, kas ir pirmā no Latvijā paredzētajām 38 atkritumu izgāztuvēm, kurus atbilstoši ierīcējumiem.

Šī projekta īstenošanai nepieciešamie līdzekļi un sekojoši: Talsu rajona padome iedalīja 63 tūkstošus latu, Talsu pilsētas dome 8200 latu, Latvijas Vides aizsardzības fonds 164 tūkstošus latu, no valsts budžeta iedalīti 80 tūkstoši latu.

Kāpēc tika palielināta maksā par atkritumu savākšanu Preiļos?

Vēl iepriekšējās domes deputāti vienā no savām pēdējām sēdēm nolēma, ka maksā par atkritumu savākšanu pilsētā ir jāpalīdina. Līdzīnējo četrpadsmit santīmu vietā tagad mums ik mēnesi būs jāmaksā divdesmit.

Šīm izmaiņām ir garš un nopietns skaidrojums, bet īsumā to var formulēt šādi — Daugavpils reģionālā vides aizsardzības komiteja nesen kārtējo reizi pārbaudīja situāciju Preiļu atkritumu izgāztuvē. Protams, tika sastādīts akts, kurā pa punktiem norādīts, kas ir jāizdzīgi, lai izgāztuvi arī turpmāk varētu izmantot.

Pirmkārt, veikti atkritumu izolāciju visā izgāztuvēs teritorijā līdz 1997. gada 1. jūlijam. Otrkārt, līdz 1997. gada 1. jūnijam satīri apkārtējo teritoriju. Treškārt, Preiļu pilsētas domei izpildīt 1995. gada dots solījums.

Lai izpildītu visu, kas norādīts aktā, nepieciešama nauda, kuras domes kasē nebija iepriekšējo deputātu pilnvaru laikā un nav arī tagad. Tāpēc arī nolēma nedaudz palielināt cenu par atkritumu savākšanu, lai no santīmiem sakrātu latus un iesāktu darbus izgāztuvē.

Pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» vadībā ir sagatavojusi aprēķinus. Ceturši hektāri lielajai izgāztuvēs teritorijai jāauzņem 25 centimetrus biezus grunts slānis atkritumu izolācijai. Smilts, kūdra vai grants sājā gadijumā neder, jo vajadzīgs tāds izolācijas materiāls, kas pēc iespējas mazāk laiž cauri ūdeni.

Būs nepieciešami apmēram 10 tūkstoši kubikmetri zemes, par ko nāksies samaksāt aptuveni piecus tūkstošus latu. Vairāk kā tūkstoši izmaksās atkritumu blieršēšana un zemes slāņa no līdzdzīnāšanai. Ekskavatoru zemes iekraušanai — gandrīz 8 tūkstoši latu. Bet visdārgākā, paredzams, būs zemes atvešana un sabēršana — vairāk nekā 31 tūkstoši latu. Paredzams izmaksas sastāda apmēram 45 tūkstoši latu.

Vēl jāņem vērā tas, ka nepieciešami vismaz četri vai pieci dzīlurbumi, kā to pieprasa vides aizsardzības komiteja. Viens sāds urbums izmaksas ne mazāk kā astoņus simtus latu.

Pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» vadītājs Antons Krišāns uzskata, ka maksas palielināšana par atkritumu savākšanu sešu santīmu apmērā dos mazu efektu. Ik mēnesi šādā veidā tiks iekrāti divi līdz trīs simti latu. Lai savāktu nepieciešamo summu, būs vajadzīgi

gadi. Taču neko nedarīt arī vairs nedrīkst, jo 1. jūlijis ir pēdējais termiņš. Ja līdz tam nekas neiks uzsākti, Daugavpils reģionālā vides aizsardzības komiteja par gluži vienkārši slēgt Preiļu atkritumu izgāztuvē.

Ko tādā gadījumā darīsim mēs ar saviem atkritumu spāniem? Metīsim kaudzē pagalma stūri vai kaut kur grāvi?

Par pašvaldību kompetenci

1994. gada jūnijā stājās spēkā likums «Par pašvaldībām». Šī likuma pirmās nodaļas 15. pantā noteikts, ka pilsētu un pagastu pašvaldību kompetēcē ir organizēt iedzīvotājiem komūnālos pakalpojumus, tājā skaitā arī sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu. 16. pantā ir runa par rajonu pašvaldībām, kuru pienākums ir nodrošināt sadzīves un industriālo atkritumu glabāšanu un pārstrādi.

Tātad, atkritumu izgāztuve un tās liktenis ir rajona padomes zinā. Jau vairākus gadus pēc kārtas ik pēc laicīga esam publicējuši informāciju par to, kā vīzās uz priekšu darbi par jaunas atkritumu izgāztuvēs izveidošanu rajonā. Situāciju līdzbu komentē Preiļu rajona padomes atlīdz

Rajona padomē turpinās diskusija par Līvānu slimnīcas finansiālo situāciju

17. aprīlī rajona padomes sēdē tika izskatīts lēmumprojekts «Par p.p.u. «Līvānu slimnīca» finansiālo situāciju uzlabošanu» (slimnīcas parādi ap Ls 48000), kas paredzēja:

1. Uzdot p/u «Līvānu slimnīca» direktorei:

1.1. Līdz 22.04.97. noslēgt līgumu ar b/o «Slimokase» pilnā apjomā, paredzot pārēķinu par neizstrādātajām līdz noteiktam limitam gultu dienām.

1.2. Maksājumus veikt šādā kārtībā: nodokli — saimnieciskie maksājumi — darba alga.

1.3. Divas reizes mēnesi atskaitīties rajona padomes izpildītībā par plāna izpildes gaitu.

1.4. Līdz 22.04.97. ienesiņtēt rajona padomē pasākumu plānu parādu dzēšanai saskaņā ar ieteikumu:

1.4.1. Ar 1.05.97. pārtraukt slimnieku uztēmšanu stacionārā.

1.4.2. Ar 1.06.97. līdz turpmākajiem VAN rīkojumiem slēgt dzemēdību nodalū.

1.4.3. Ar 1.06.97. līdz 30.09.97. slēgt ginekoloģijas, kirurgijas, neuroloģijas un bērnu nodalas, atstāt venu terapeitiskā profila nodalū uz 30 gultām ar 1,5 ārstu slodzi, 4,5 medmāsu slodzes, 4,5 sanitāres slodzes; atstāt AP un uzņemšanas nodalū ar minimāli nepieciešamo darbiniku skaitu; atstāt minimāli nepieciešamo tehnisko darbiniku skaitu.

Izpildītākors A.Poplavskis uzsvēra, ka jārikojas nekavējoties. Līdzīgi priekšlikumi Līvānu slimnīcai esot piedāvāti pagājušā gadā, bet tā nav piekritusi. Nodalū slēgšanai vasaras mēnešos ekonomiskais efekts būs ap Ls 30000 un kopā ar kompensāciju ap Ls 13000, ko pagājušā sēdē akceptēja rajona padome, slimnīcas finansiālo situāciju varētu uzlabot. Protams, ja tiksot noslēgts līgums uz tādiem noteikumiem, kā ar pārējām slimnīcām, apmaksu par neizstrādātajām gultu dienām novirzot parādu dzēšanai. Līvānu slimnīcas piedāvātais plāns neesot akceptēts tāpēc, ka slimnīca paredzējusi 9 mēnešu laikā ietaupīt tikai ap Ls 9000.

Vairāki deputāti iebilda pret lēmumprojektu apspriešanu slimnīcas direktorei I.Glušonokai klāt neesot (viņa šobrīd slimī), arī pret to, ka piedāvātajiem ieteikumiem (p. 1.4.) nav pievienoti aprēķini. Deputāts J.Liepa ieteicja projekta izskatīšanai atlikt visspār, līdz tiks ienesiņtēt konkrēts pasākumu plāns ar parādu dzēšanas grafiku. Pēc projekta punkta 1.2., ja slimnīca samaksā visus saimnieciskos maksājumus, tad šogad personāls algū nesanems, un tas ir konflikts ar likumu; punkts 1.4.1. ir pretrunā ar 1.4.3. utt. Nepieciešamas korekcijas arī stacionāru finansēšanas noteikumos, to ir atzinusi Valsts Sli-mokase.

Deputāts J.Urtāns atzina, ka tiksot slimnīcas direktore var izstrādāt detalizētu plānu, un tas vairāk jālauj realizēt, vai rajona padomei situācijas virzība jāņem savās rokās. Arī I.Meluškāns piekrita, ka juridiskā atbildība par slimnīcu noteikšo jāuzņemas I.Glušonokai. Viņš ierosināja akceptēt piedāvāto projektu, jo tas neizslēdz iespēju I.Glušonokai rikoties pēc sava plāna, ja reāli uzlabos situāciju slimnīca.

Pēc vārdiska balsojuma (kā to pieprasīja deputāts J.Liepa), lēmumprojekts tomēr netika akceptēts. Par projektu balsoja deputāti Ē.Ancāns, J.Urtāns, J.Eglītis, I.Meluškāns, M.Livdāne; pret J.Liepa, V.Valters, A.Rancāns; atturējās J.Vucēns, J.Anspoks.

Daina Kursīte

Preiļu pilsētas iedzīvotāju ievērībai

1997. gada 16. maijā plkst. 17.00 kinoteātri «Ezerzeme» laikraksta «Novadnieks» redakcija kopā ar pilsētas domi riko tikšanos ar lasītājiem. Piedalīties domes jaunā vadība un attiecīgo nozaru speciālisti.

Lūdzam pilsētas iedzīvotājus atlūt redakcijai jautājumus, kurus jūs vēlaties viņiem uzdot, vai arī, ja jautājumi ir īsti, tos paziņot pa tālruni 21996 pirmadienas un otrdienu no plkst. 10.00 līdz 13.00.

Pēc tikšanās kinoteātri bez maksas varēs noskatīties mākslas filmu.

Kas būs ieguvēji — dzīvokļu īpašnieki vai īrnieki?

Līvāni bija pirmā pilsēta Latvijā, kas uzsāka dzīvojamo māju privatizāciju, diemžel šis process nonāk strupceļā. Lai arī privatizācijai nodotas 19 daudzdzīvokļu mājas, un šogad pēc grafika paredzēts nodot vēl 15, līdz šī gada marta beigām rindas kārtībā privatizēti bija tikai 18 dzīvokļi un pienēmti 34 domes lēnumi par dzīvokļu nodošanu īpašumā līdz dzīvojamās mājas privatizācijai.

Dzīvokļu privatizācija pilsētā var kļūt neiespējama kaut vai tāpēc, ka 4100(!) iedzīvotāji jau pārdevuši savus sertifikātus. Protams, sertifikātu kontā bankā iespējams atjaunot, bet daudzums nav līdzekļu, un cilvēki arī netic, ka privatizējot dzīvokli, viņi gūs sev labumu. Akītāk norit vienīgi paatrīnātā dzīvokļu privatizācija, pamata tāpēc, lai ar dzīvokli veiktu darījumus.

Iedzīvotājus baida arī tas, ka mājas privatizācijai tiek nodotas nesakārtotas un, neskaitoties uz to, ka pašvaldība māju ieraksts Zemesgrāmatā, noformē zemes lietošanas attiecības, nokārto inventarizācijas lietas utt., pēc pirkuma līguma parakstīšanas atbildība ne tikai par privatizēto dzīvokli, bet arī par māju kopumā gulšies uz jauno īpašnieku. Likums domei neuzliek pienākumu sakārtot māju pirms nodošanas privatizācijai, vienīgi tajās pašvaldībās, kur paatrīnāti privatizēti kādi 1000 dzīvokļi, un pēc kārtējo māju sagatavošanas privatizācijai vēl naudu paliek pāri, var veikt arī īpašus remontdarbus, lai māju nodotu labākā stāvoklī.

Likums nosaka, ka dzīvokli nevar privatizēt, ja ir ires parādi, tādējādi ļoti liela iedzīvotājai daļa pie privatizācijas nemaz netiek.

Likums neatļauj privatizāciju, privatizējamo dzīvokli ieķelājot par parādu summu, pret izmaiņu izdarīšanu likumā parādniekiem par labu iebilst arī daudzas pašvaldības, jo privatizācija ir veids, kā cilvēkiem likt nomaksāt parādu.

Šobrīd ires nauda aiziet visas pilsētas dzīvojamā fonda uzturēšanai, un tikai, kad dzīvokļi būs privatizēti, īpašnieki naudu varēs novirzīt savas mājas uzturēšanai. Līvānos vēl pāragri runāt par dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību veidošanu, jo to darīt ir lietderīgi tad, ja māja privatizēta vairāk kā puse dzīvokļu. Šādām sabiedrībām nav noteikts pamatkapitāls darbības uzsākšanai. Ja tajās apvienojas aktīvi cilvēki, sabiedrība var nodarboties ar uztēmējdarbību un iegūtu naudu novirzīt, pieņēram, mājas kapitālajam remontam. Privatizēto dzīvokļu īpašnieki, veidojot kooperatīvu sabiedrību, var pieaicināt arī domi kā neprivatizēto dzīvokļu īpašnieku.

Ja dzīvokļu īpašnieki mājas apsaimniekošā nolemj ieguldīt naudu, sava daļa jāiegulda arī domei, un, ja tai šādas naudas nav, visticamāk, ka dome to ievāks no savu dzīvojamo māju īrniekiem, paceļot ires maksu. Tā ka ieguvēji nebūs arī tie iedzīvotāji, kas dzīvokļus neprivatizēs. Līdzīga situācija varētu veidoties, ja ar īpašuma nodokli tiku aplikts jebkurš īpašums, tai skaitā dzīvoklis. Tai brīdi, kad īpašuma nodokli maksās privatizēto dzīvokļu īpašnieki, to maksās arī pašvaldība par dzīvokļiem, kuri būs palikuši tās īpašumā (neprivatizēti).

Tādējādi pašvaldības dzīvokļu īrniekiem ires maksu pieaugtu par šo īpašuma nodokļa

daļu. Šobrīd nav reāli no īrniekiem prasīt vairāk, kā tie spēj samaksāt, lai arī dzīvokļu izīrēšana patiesībā ir uzņēmējdarbība, un pašreizējā ires maksa nesedz izdevumus. Šobrīd privatizēto dzīvokļu īpašnieki ar DzKSU slēdz dzīvojamās mājas kopīpašuma uzturēšanas un apsaimniekošanas ligumus un maksā par šo darbu veikšanu noteiktu summu.

Ja pašvaldības māju īrniekiem vismaz ir garantijas, ka pašvaldība māju uzturēs, tad valsts māju īrniekiem labākais tiešām ir māju privatizēt un pašiem apsaimnieket. Valsts īpašumā esošās mājas var tikt privatizētas ar Centrālās dzīvojamā māju privatizācijas komisijas starpniecību, nenododot šīs mājas pašvaldībai. Pašvaldība var pieņemt tikai sakārtotas mājas, diemžel, piespiest «valstī» ekas sakārtot nav reāli, par to ir pārliecinājies arī Līvānu dome.

Interesantā situācijā pašreiz ir patēriņā kooperācijas māju īrnieki, jo šīs mājas pēc likuma par valsts un pašvaldību īpašuma privatizāciju privatizēt nevar. Patēriņā kooperācija tās saviem īrniekiem piedāvā privatizēt par naudu. Ja tādā veidā īrnieki nepiekritīs, bet kooperācijai no vecajām mājām būs jātiekt vaļā, iespējams, ka mājas piedāvās privatizēt arī par sertifikātiem, un tā savā ziņā būs šo māju uztāvīnāšana.

Lai arī ir daudz neskaidību, jāņem vērā, ka sertifikātu derīguma termiņš drīz beigsies, un dzīvokļa privatizācija vairumam iedzīvotāju tomēr ir reālākais šo «vērtspapīru» izmantošanas veids, tādējādi iegūstot īpašumu, ar kuru var veikt darījumus.

Daina Kursīte

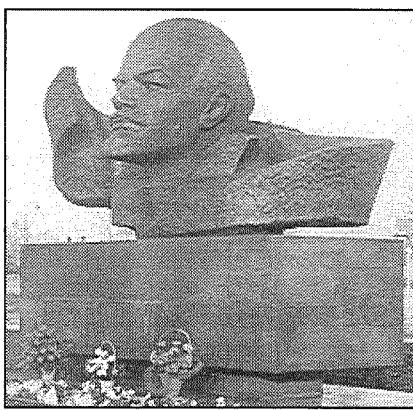
Viņam stipri bija ne tikai ideoloģiskie pamati vien

Astonēdesmito gadu vidū, kad lielājā pādomju valstī un visā sociālisma nometnē komunisma ideāli pamazām sāka šķobīties, Preiļos kompartijas toreizējie līderi savas pozīcijas mērināja stiprināt, labiekārtojot laukumu preti toreizējai izpildkomitejai un uzstādot jaunu piemineklī VADONIM.

Birojos un plēnumos tika bargi rāti visu šajā svētājā darbā iesaistīto organizāciju vadītāji — par kavēšanos. Lai nu kā, bet trīs tonnas smago VADONA galvu uzstutēja uz granīta kaltā postamenta.

Atklāšana tika rūpīgi organizēta un noritēja pēc labākajiem to laiku standartiem. Svinībās piedalījās partijas bosi no Rīgas. Uz pasākumu ieradās arī ne viens cits kā vēl šobaldībās visā Latvijā populārās politiķis, elegants un smaidīgais Anatolijs Gorbunovs.

Bet pagāja tikai nekā trijās gadi, kad 1991. gadā augusta pučā dienās VADONI no postamenta nocēla un aizveda, kā tagad saka, uz

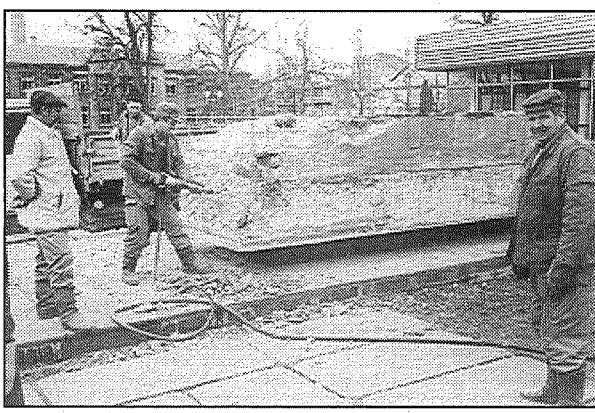
«vestures mēslaini». Granīta plāksnes neviens vairs netīrija un nepulēja, viena pēc otras tās sāka pazust, līdz šī gada 21. aprīli laukumā ieradās ar laužiem bruņoti vīri. Viņu uzdevums bija nojaukt postamentu — pēdējās komunitās laiku paliekas.

Laikam jau pieminekļa veidotāji bija strādājuši godam, izmantojot vislabāko armatūru un betonu, jo nostaujēju brigāde visas dienas garumā izmīsīgi pūlejās, pūlejās, bet izknibināja tikai nelielu robu. Izrādās, ka VADONI stipri bijuši ne tikai ideoloģiskie pamati vien...

L.Kirillova

● Attēlos: toreiz...
...un tagad.

J.Silicka foto

VIETĒJĀS ZINAS

■ Rajona Dārzkopības un biškopības biedrībā apvienojušies 40 biedri. To vada Jānīna Vaivode. Biedrībai ir divi veikali Preiļos un Līvānos. Šogad tajos lētāk maksā kīrbiju un kabaču sēklas, bet dārgākas kļuvušas puķu (asteru) sēklas. Lētāk nekā citi tirgotāji šajos veikalos pārdomod lopbarības sakāgu sēklas.

■ Jau pagājušajā gadā sākās vidējā medicīniskā personāla sertifikācija. Lai saņemtu sertifikātu, eksāmeni jākārto Latvijas medicīnas māsu asociācijā Rīgā. Pērn eksāmenus nokārtoja un sertifikātus saņēma četrās rajona bezpeļņas uzņēmuma «Preiļu slimnīca» darbinieces — vecākā medicīnas māsa Valentīna Firsova un trīs bērnu māsas, kuras strādā dzemēdību nodalā. Pašlaik eksāmeniem gatavojas pārējās medicīnas māsas. Mediķes ar lielu ierīces tēlu piedāvājās mācības, kuras vadīja psiholoģe Jeļena Livmane.

■ Rajona lauksaimniecības departamenta direktora vietnieks, meliorācijas daļas vadītājs Vladislavs Ugainis situāciju meliorācijas sistēmu kopšanā un uzturēšanā kārtībā šogad raksturo kā bezcerīgu un kritisku. Meliorācijas sistēmu kopšanai, lai uzturētu kārtībā tā dēvēto valsts daļu (grāvju), šogad no budžeta iedalīti tikai Ls 10000. Pāgstātu teritorijas darbojas trīs polderi. Polderu sūkņu staciju darbināšanai (maksā par elektroenerģiju) līdzekļi iedalīti pagājušā gada līmeni, lai gan elektroenerģijas cenas turpinātu palielināties. Sūkņu remontam valsts budžeta līdzekļi nav paredzēti.

A.Illjina

Stihija? Nē, tā ir mūsu jauniešu izlaidība

Gadījās no Aglonas braukt uz Jaunaglonu. Uzmanību pievērsa ceļa zīme ar apdzīvotām vietas nosaukumu (attēlā). Pirmajā bridi tā vien likās, ka ceļam pāri būtu drāzies tāfūns, viesulis, tornado vai pats nelabais. Kā gan citādi būtu tik drausmīgi izločīta un salauzīta ceļa zīme «Jaunaglonā».

Nē, te nav vainojamas stihiskas nelaimes. Paldies Dievam, mūsu klimatiskajos apstākļos gadās vienīgi spēcīgākas vēja brāzmas. Stihiskas nelaimes slēpjās mūsu jauniešos. Šajā konkrētajā gadījumā — Jaunaglonas puišos, kuriem gluži vienkārši nav kur likt savu augošo un kņudošo muskuļu spēku. Pēc diskotēku vēlajās nakts pastātgās šī nelaimīgā ceļa zīmē droši vien sakaitināja kādu brašuli, kurš viena tonna asfalta maksā apmēram Ls 25.

Divdesmit piecas sabojātas ceļa zīmes — pašvaldībās uzņēmumam «Saimnieks» tas nozīmē 150 latu lielu zaudējumu. Lai šie skaiti būtu iespējami, paskaidrošu, ka viena tonna asfalta maksā apmēram

Modes skate bērnu un jauniešu centrā

Preiļu bērnu un jauniešu centrā notika modes skate, kam tērpus darināja pulciņu audzēknji. Gan austus, gan tamborētus, aditus, šūtus tērpus rādīja trīs pulciņi — rokdarbu un aušanas (vada Veronika Smane), šūšanas (Vijsa Kokorite), rokdarbu pulciņa «Saimniecīte» (Natālija Onufrijeva) dalīnieces. Uz modes skati bija ieradušies arī ciemiņi — Aglonas vidusskolas skolēni ar neparastiem — no papīra tapušiem tēriem, kas darināti zīmēšanas skolotājas Viktorijas Pahromkinas vadībā. Krāsaini un silti bija Rudzētu speciālās internātpalīgskolas meiteņu adītie dzemperi, jakas, vestes. Šajā skolā darbmācībai pievērsta liela vērība, rokdarbu prasmi meiteņiem iegūst Lūcijas Kudiņas, Helēnas Stašulānes, Agitas Vjakses un citu skolotāju vadībā.

L.Rancāne

● Rudzētu speciālās internātpalīgskolas audzēknē pēc modes skates. Meiteņes tēru parādīšanai bija sagatavojušās veselu iestudējumu, ar to piedalījušās arī līdzīga profila skolu konkursā Jelgavas rajona Lielplatonē.

J.Silicka foto

VIEΤEJAS ZINAS

■ Turku pagasta Zundānu bibliotēka pārcelta uz jaunām telpām pagasta noplirkšķi un izremontēta trīsistabu dzīvokli Jaunsilavā. Šeit vairāk iedzīvotāju, kā arī Jaunsilavu pamatskolu. Bet pati Zundānu bibliotēka šonedēļ notikušajā pagasta padomes sēdē pārdēvēta par Jaunsilavu bibliotēku.

■ Trešdien rajona vidusskolu 12. klasēs notika valsts ieskaite fiziskās audzināšanas teorētiskajā daļā. Vēl būs jākārto arī praktiskā daļa.

■ Rudzētu vidusskolā turpinās Sorosa fonda — Latvija projekta «Vecāku ABC» īstenošana. Šo projektu vada skolotāja Aija Grugule. Vairāk nekā 20 vecāku apmeklēja Profesionālās karjeru izpētes centra Rēzeknes nodaļu, kur ieguva informāciju gan par profesijām, par skolām, kurās tās iegūt, gan arī par to, kā pareizi palīdzēt saviem bēriņiem profesijas izvēlē. Bez tam Rudzētu skolēnu vecāki apmeklēja arī Maķašānu amatniecības skolu, tākās ar koktelnieku Antonu Rancānu, ciemojās pie keramika Pētera Ušpeja.

■ Preiļu 1. pamatskolas audzēkņu vecāki kopsapulce atbalstīja skolas padomes lēmmuru par brīvprātīgu vecāku atbalsta fondu izveidi. Vecāki brīvprātīgi iemaksā 50 santimūs ik mēnesi no ģimenes, gādā tas sastāda seši lati. Atbalsta fonda līdzekļi tiks izmantoti skolas labiekārtšanai un mācību līdzekļu iegādei.

L.Rancāne

«Tinu dziesmu kamolā»

Sutru pamatskolā notika latviešu tautasdziesmas konkurss, kurā piedalījās 32 dziedātāji. Katram noteikti vajadzēja nodziedēt «Aijā, žūžū», bet otra dziesma bija pēc izvēles. Jaunāko klašu grupā uzvaru dalīja Edgars Lietauniens un Sintija Belusova, bet vecāko klašu skolēnu vidū pirmo vietu ieguva Sarmīte Skrūdere. Sagatavoties konkursam palīdzēja mūzikas skolotāja Biruta Freimane.

Sarmīte Skrūdere,
Sutru pamatskolas
9. klases skolniece

Pašlaik galvenais — dejas neaizmirst

Pirms Latgales novada dziesmu un deju svētkiem un kā starposms celā uz XII Vispārējiem Latvijas dziesmu un deju svētkiem Līvānu kultūras namā notika rajona deju kolektīvu skate. Piedalījās 11 kolektīvi — trīs vidējās paaudzes un astoņi jauniešu deju kolektīvi. Tie daļas divās — A un B grupās, atbilstoši savām spējām iestudēt vairāk vai mazāk sarežģītas dejas. A grupas kolektīviem bija jārāda viena izlozēta deja, bet kā obligātā — «Latgales dziesmu spēles», kas ietver četrus dejus: «Rūženā», «Tiš, koktā!», «Jezups», «Pērtiņš». B grupas dejotāji izpildīja divas izlozētas dejas.

Zūrijā bija E.Melngaila Tautas mākslas centra speciāliste Ingriņa Saulīte, kā arī XII Vispārējo dziesmu svētku virs vadītāji, Latgales programmas deju horeogrāfi, deju autori Ilmārs Drels, Elmārs Beļinskis, Jānis Butkevičs. Vērtētāji pozitīvi izteicās par mūsu dejotājiem.

Savu vērtējumu skatei un deju kolektīviem pēc «Novadnieku» lūguma izteica arī rajona deju kolektīvu virs vadītāja Silvija Kurtiņa:

— A grupā dejoja seši kolektīvi. Atšķirībā

no citiem novada rajoniem mums ir daudz A — augstākās — grupas deju kolektīvu. Tas ir labi, ka dejotāji uzņemas grūtakus un atbildīgākus uzdevumus. Piemēram, J. Butkeviča viriešu deja «Jezups» ir tehniski sarežģīta un smaga, bet visi to nodejoja gods godam. Rīgas ūrija vērtējot teica, ka no redzētajām skatēm Latgalē mūsu rajona skate ir vislabākā. To liecina arī iegūtie punkti. Lielāko skaitu — 22,6 ieguva divi kolektīvi — rajona kultūras nama un Rožupes tautas nama vidējās paaudzes dejotāji. Preiļesu vadu es pati, rōzupešus — Andris Usārs. Jauniešu kolektīviem lielākais iegūto punktu skaits ir 22,1, šis rezultāts pieder Preiļu Valsts ģimnāzijas dejotājiem, ko vada Gaida Ivanova. Daudz punktu ieguva arī «Silava» no Līvāniem. Ūrija uzsvēra deju kolektīvu vadītāju labo darbu. Viņi to pelnījuši. Trīs kolektīvus vada Andris Usārs, daudz ar saviem dejotājiem strādā visi pārējie vadītāji.

Ļoti labi nodejoja A grupas Jersikas deju kolektīvs, pie tam nepilnā sastāvā, jo dala no kolektīva dalībniekiem bija aizbraukusi uz dramatisko kolektīvu skati. Tikai šogad nodibināts Turku pagasta Zundānu jauniešu kolektīvs, bet nodejoja tā, ka iegūti

gandrīz 20 punkti. Tik labi rezultāti kā šoreiz nav bijuši arī Rušonas un Jaunaglonas deju kolektīviem.

Dejotāji apgērbs — tautas tēri — pašlaik ir atbilstoši finansiālajām iespējām, bet, piemēram, Rožupes dejotājiem uzšūdināti jauni tautas tēri. Tātad, pagastā par saviem dejotājiem loti rūpējas, ja šajos laikos kaut ko tādu var atlauties.

Pašlaik apgūtais repertuārs ir novada programma, līdz dziesmu svētkiem Mežaparka estrādē nākamgad būs jāiemācās arī citas programmas. Vēl jāiestudē rajona programma, tas ir, novada dziesmu svētkos Viljānos katra rajona dejotājiem bez novada programmas jānodejo vēl pa trim dejām. Pašlaik tās zinām tikai nosaukumu līmenī — «Jersikas polka», «Kad mēs meitas precejam», «Rūženā» (skolotājas Gaida Ivanovas horeografijā).

Vislielāko paldies grību teikt dejotājiem, kas savos brīvajos vakaros nāca uz mēģinājumiem, ieguldīja tik milzīgu darbu, lai mūsu rajons saņemtu labu vērtējumu. Pašlaik galvenais ir šīs dejas līdz novada dziesmu svētkiem neaizmirst, jo sāksies sējas laiks un ar to saistītās rūpes.

L.Rancāne

Skolas un ģimenes sadarbība bērnu garīguma veidošanā

Daudzās skolās jau kopš 1990. gada tiek mācīta tīcības mācība. Ir mācību grāmatas «Es tīcu», «Kristīgās tīcības pamati» no 1. līdz 5. klasei un mācību programma, ko izdevusi Rīgas Metropolijas Kūrija no 1. līdz 12. klasei, kā arī citas mācību grāmatas.

Grūtību šajā ziņā ir daudz, jo bērnu vecāki ir auguši laikmetā, kad par Dievu runāt bija noliegs. Tomēr arī tajos ateisma gados vecāki centās savus bērnus iesvētīt. To daria gan atklāti, gan paslepus citu draudžu baznīcās, kā nu kuram tas bija iespējams. Daudzi tomēr palika bez svētajiem Sakramentiem, daļa no viņiem ir pašreizējo skolas bērnu vecāki. Labi, ka šie vecāki atļauj saviem bēriņiem mācīties tīcības mācību un reizē ar viņiem to apgūst paši, tādējādi va-

rēs sakārtot savu garīgo dzīvi.

Kāda māte man stāstīja, ka svētdien viņa iesākusi mazgāt velu. Meita, kas mācīs tīcības mācību, teikusi: «Māniņ, Dieva bauslis saka: «Tev būs svēto dienu svētīt!» un Baznīcas bauslis — «Tev būs svētdienās un svētki dienās cienīgi piedālīties svētājā Misē un atturēties no grūtiem darbiem». No tā laika sākuši ģimenē svētdienas svētūt un apmeklēt baznīcu.

Iepriekšējā vasarā man bija saruna ar mūķeni, kas no Vācijas ieradās pie radiem. Vācijā tīcības mācību māca jau bērnudārzā. Kāda māte viņai stāstījusi, ka meita, pārnākusi no bērnudārza, nesākusi ēst, kamēr visi ģimenes locekļi nebija pārnetuši krustu.

No šiem piemēriem redzam, ka arī mazi bēri pamāca savus vecākus. Laimīgi ir tie bēri, kuri ģimenēs tīcība tiek praktizēta, ir kopējas rīta un vakara lūgšanas, visi kopīgi apmeklē baznīcu. Diemžēl tādu ģimeņu ir maz.

Ticīgie bērnu vecāki un vecvecāki, ļoti jūs lūdzu, pasakiet saviem bēriņiem, lai dienu uzsāk un nobeidz ar krusta zīmi un kaut īsu lūgšanu! Vakārā, kad vairāk brīva laika, prasiet no bēriņiem visas lūgšanas vai skaitiet kopīgi. 3. klases bēri, kā arī vecāki, kuri nav iesvētīti, jāsagatavo pārbauðumam. Nāciet viņiem palīgā, atraspot un uzdzodot jautājumus par katehismu. Strādājot skola reizi nedēļā pa 40 minūtēm ar 30 un vairāk bēriņiem, nav iespējams no vi-

siem atprasīt, ko viņi iemācījušies.

Ļoti labi, ka bēri, kuri pielaisti pie Sakramentiem, turpina mācīties tīcības mācību, viņus var iepazīstināt ar Bibēles pamatiem, ar svēto dzīves aprakstiem. Labi piemēri no svēto dzīves māca milēt, piedot un ziedot sevi citiem, kā arī būt godīgiem, taisnīgiem un dzīvot pēc Jēzus piemēra.

Miljē vecāki, nedomājet, ka jūsu bēri, kas piegājuši pie Sakramentiem, jau visu zina. Atlaujiet bēriņiem ar turpmāk mācīties tīcības mācību, kā arī to uzsākt no 1. klases. Tad var cerēt, ka jūsu bēri izaugs par labiem kristiešiem, krietniem pilsoņiem, kas derīgi ģimenei un sabiedrībai.

A.Gribuška,
katehēte

«Vibulītis, vabulītis» pietur Līvānos...

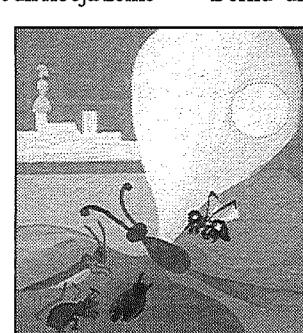
Līvānu 1. vidusskola pulcināja Dienvidlatgales mazos folkloras draugus uz pulkā nākšanas svētkiem. Šogad Latvijas bērnu un jauniešu folkloras kopu festivāls «Pulkā eimu, pulkā teku» notiek jau četrpadsmito reizi. Tā tematiskā ievirze ir aicinājums kaut uz brīdi ielūkoties kukaiņu pasaule — viskrāšņāko un spilgtāko radījumu uz zemes dzīvē. Vai jūs zināt, ka ir dienas, kad kukaiņiem atvēlēta īpaša uzmanība? Tās ir tā saucamās kukaiņu vai kustoņu dienas. Viena no tādām bija jūtama un skatāma arī Līvānos, kad kopā sanāca un sabrauca bērnu folkloras kopas no Pelēciem, Riebiņiem, Vārkavas, Rožupes, Jaunsilavām, Viljāniem un Līvāniem. Dziesmā bērni līgoja kopā ar bitti, pabija circeņā un blusas kāzās, karoga ar odiem un masalām, grieza danci kopā ar dunduriņu.

Kad bija izdziedāts kukaiņu dziesmu pūrs, sākās kukaiņu skolas nodarbības. Tās vadīja direktore vabole Made ar radošo pedagoģu komandu — ar Spāri, lapseni Apšeni, skudru Tibu, sienāzī Sisi un prusaku Prūsi. Svētku dalībnieki varēja parādīt savas zināšanas mēles mežu un ātraru

sacerēšanā, kūniņu veidošanā, krustvārdu mīku minēšanā, kā arī vizuālajā mākslā.

Skanēja dziesmas dziedot un rībēja zeme dancojot, kad muzicēt sāka kukainiņu orķestris, kuru pārstāvēja muzikanti no visām folkloras kopām. Iki vien varēja apmeklēt Laimes akvu, iepirkties vietējo amatnieku tirdziņā. Svētkos bija ieradies arī Starptautiskā bērnu un jauniešu folkloras festivāla direktors Ernests Spičs. Kamēr bēri turpināja lustēties, folkloras skolotāji pulcējās uz sarunu par to, kas vēl jāpaveic, gatavojoties festivālā «Pulkā eimu, pulkā teku» starptautiskā daļa notiks no 1. līdz 7. jūnijam Rīgā, Jūrmalā un novados. Tā tēma «Vibulītis, vabulītis caur zemīti Rīgā brauc» tiks atklāta dažādos veidos.

Visu folkloras kopu dalībnieki tika aicināti zīmēt festivāla emblēmu un plakātu. Vairāki mūsu bēri bija labi pastrādājuši: Agnese Aizpuriete (folkloras kopa «Līvena»), Edgars Jagilovičs, Agita Jāncevska, Elīna Viluma, Kristīne Kārkle («Ceiruleits»), Ilze Rimša («Dunduriņš»), Egita Kārkāne («Volyudzeite»). Pie festivāla rikotājiem Rīgā nonāca 241 zīmējums un 301 emblēma, ko bija uzzīmējuši 156 bērni no visas Latvijas. Svētku emblēmai ļemts cesvainietes Madaras Miglones darbs. Viņa un vēl divdesmit bērni, to skaitā arī līvānieši A. Aizpuriete un K. Kārkle, saņems bal-

vas zīmējumu izstādes atklāšanā Rīgas Latviešu biedrībā šī gada 1. jūnijā. Te būs redzami arī pārējo autoru darbi. Lai atjaunoju tautas dejošanas tradīcijas, festivāla laikā notiks dejas mākslas sacīkstes «Vedam danci». 3. maijā Rīgas Skolēnu pilī gan lieli, gan mazi dejotāji sacentīties pāru dejas, puši vienēdjas un meitu divdejas sacīkstēs.

Bet par šo pulkā sanākšanas prieku Līvānos, par skanīgajām dziesmām un raito dejas soli liels paldies folkloras kopai un kapelai «Pelēci» (vadītājs R. Kairāns), folkloras kopām «Jumalēni» (R. Pudāne un Ā. Bergmane), «Volyudzeite» (J. Vilmane un D. Erte), «Rūžupeite» (I. Vanaga), «Ceiruleits» (A. Kārkle), «Līvena» (I. Balaško), «Jaunsilava» (I. Vucena) un kapelai «Dunduriņš» (M. Rimša). Paldies visiem, kuri gādāja, lai svētki izdots — Preiļu rajona padomei, skolu valdei, Preiļu bērnu un jauniešu centram, Līvānu pilsētas domei, 1. vidusskolas kolektīvam, veikala «Asija» īpašniekiem un Līvānu televīzijai.

Anna Kārkle,
Dienvidlatgales bērnu un jauniešu folkloras kopu koordinatore

Konkurss «Es būšu skolotājs»

● 3.b klasses audzinātāja, ilggadējā skolotāja Irēna Jeršova jauniešiem, kuri izvēlējušies pedagoģa profesiju, novēl pašu galveno — mīlet bērus.

● Celā uz skolotāja profesiju. Preiļu 1. pamatskolas 3.b klase dabas mācību stundu vada Inese Ancāne no Livānu 1. vidusskolas.

Otro gadu pēc kārtas Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola Latvijā rīkoja konkursu «Es būšu skolotājs» vidusskolu skolēniem. Konkursa būtība ir tāda, ka tie 12. klašu audzēkņi, kas konkursa kārtās savāc noteiktu punktu skaitu, var bez iestājeksmēniem iestāties šajā augstskolā. Pērn ļoti labus rezultātus ieguva kāda no Preiļu 1. vidusskolas audzēknēm, taču viņa pēc tam izvēlējās citu augstskolu.

Notikusi šī gada konkursa pirmā kārta skolās, bet otrajai kārtai vieta bija atvēlēta Preiļu 1. pamatskolā. Vēlēšanos piedalīties izteicā Livānu un Rudzētu vidusskolas un Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi. Žūrijas komisija, kā to prasa nolikums, sastāvēja no šo skolu pārstāvjiem, skolu valdes darbiniekiem un Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas lektore Anītas Teilānes. Gribētājiem studēt pedagoģiju ir jāvada mācību stunda, kā arī jāpielādas intervijās.

Nolikumā paredzēts, ka tie, kas stundas jau rādījuši iepriekšējā gada konkursā un ir apmierināti ar iegūto punktu skaitu, nāmajā tūrē var piedalīties tikai intervijā. Tāpēc pagājušā gada konkursā notika daudzas mācību stundas dažādos priekšmetos, bet šogad to, kādu iedomājas labu mācību stundu, rādīja tikai viena dalībniece — Inese Ancāne no Livānu 1. vidusskolas 12.b klasses, kas konkursā piedalījās pirmo reizi. Inese bija izvēlējusies dabas mācību stundu, bet tēmu — par kukaiņiem. Mazie trešklasnieki gan gulēja kā vabolītes ziemas miegā, gan modās — pavasarī, gan zimēja, pētīja, apbrīnoja, stāstīja, klausījās par raibojām dzīvesprieциem kukaiņu pasaulli. Kopā par stundu un par interviju Kristīne ieguva septiņus punktus. Tikai intervijā piedalījās Inese Pūga un Kristīne Pastare no Preiļu Valsts ģimnāzijas. Visas trīs meitenes

šajās dienās piedalījās konkursa trešajā kārtā augstskolā Rīgā.

Jau otro gadu kā nopietni uz pedagoģa profesiju ieošus jaunus cilvēkus sevi pārādīja vidusskolu zemāko klašu audzēkņi — Raivis Ansopks un Daina Znotiņa, intervijās demonstrējot labas zināšanas.

Intervju jautājumi bija sadalīti trijās grupās: skola (piemēram, ko mainītu savas skolas stundu sarakstā, kā iegūt autoritāti utt.), zinātnē, kultūra. Bet tie jaunieši, kuri šoreiz ieguva mazāku punktu skaitu, lai nezaudē drosmi. Līdz konkursam nākamajā gadā pietiekkoši laika nopietni apsvērt to, ka skolotāja amats visu mūžu prasīs zināšanas pirmām kārtām pašam no sevis.

Un tomēr, kas šajos — par grūtajiem dēvētajos laikos — jaunu cilvēku var pamudināt izvēlēties skolotāja profesiju?

— Amats ir labs. Ja skolotājs strādā no sīrīs, tad jebkādā veidā viņš atradis iespēju nopelnīt dienišķo maizi. Mūsu laikā vajadzīgi cilvēki ar apgrīzieniem, tā vienkārši sēdot un vadot stundas, droši vien, nekas labs nav gaidāms, — teica Kristīne Ancāne.

— Es gribētu studēt psiholoģiju, kas saistīta ar 1.-4. klašu skolotājas pienākumiem. Mans paraugs ir sākumskolas skolotāja Astrīda Klauža, man patīk viņas darba stilš, tas, kā viņa uzvedas klasses priekšā. Viņa ir lieliska kā cilvēks un kā skolotāja.

Kāpēc izvēlējos tieši jaunāko klašu skolotājas profesiju? Ziniet, kad pamēm mazu sprunguli rokā, no tā var izveidot karoti vai ko citu jauku. Tam var pielīdzināt bērnu jaunākajā skolas vecumā. Bērnam jānodrošina labvēliga augsne, jāpalīdz attīstīties, uzņemt virzienu, kādā viņš vei-

● Tie, kas nopietni aizdomājušies par savu darbu skolā (attēls pa kreisi) un... žūrija.

Foto — J.Silickis

doses. To dara gan skolotāji, gan vecāki.

Par izmēģinājuma klasi jaunajiem skolotājiem bija tapusi 3.b klase, kuru audzina un māca skolotāja Irēna Jeršova, ilggadīga pedagoģe. Šis laiks, kad sabiedrībā skolotāja prestižs piespiedu kārtā tiek pazemināts, vai nav līcis skeptiski raudzīties uz jauniešu ieceri savu darba mūžu saistīt ar skolu?

— Esmu nostrādājusi skolā 34 gadus. Loti pozitīvi vērtēju to jauniešu izvēli, kas grib kļūt par skolotājiem. Tā ir nākotnes profesija, es vismaz tā gribu cerēt, un skolotājs vienmēr būs vajadzīgs. Lai skolotājs spētu tik ilgi nostrādāt skolā, pirmām kārtām ir vajadzīga mīlestība pret bēniem. Sapratne bērnu problēmu risināšanā. Skolotājam ir jābūt draugam un biedram saviem skolēniem, kas mācību procesā dzīvo līdz vigam tam, kas notiek klasē, kopā ar bērniem pilnveidojas, mācās, attīstās, — atbildēja Irēna Jeršova.

Ko šis konkurs dod pašai augstskolai, pajautāju Rīgas Pedagoģijas un izglītības augstskolas centra lektorei Anītai Teilānei:

— Rektors uzskata, ka šādā veidā mēs dabūjam pašus labākos audzēkņus. Šī augstskola skaitās prestiža. Audzēkņi iegūst ļoti daudz ko ne tikai profesijai, bet arī priekš sevis, ja arī pēc tam nestrādā par skolotāju.

Pagājušajā gadā mūsu augstskolā iestājās vairāki šī konkursa uzvarētāji no citām Latvijas skolām. Ja ir iegūts no sešiem līdz deviņiem punktiem, nav jākarto iestājpārbaudījumi, pieteik ar profesionālās orientācijas konkursu.

L.Rancāne

Anna no Līvāniem —

«Cālis-97»

Uz tradicionālo mazo vokālistu konkursu, ko rīkoja rajona kultūras nams, ierādās 14 bērni vecumā no trīs līdz pieciem gadiem. Četrus cālēnus Galēnos bija sagatavojuši dziedāšanas skolotāja Anna Kupre, sešus jauki dziedošus Līvānērus — mūzikas pedagoģe Anita Bulmeistere, trīs un vienu preilieti — mūzikas skolotāji Ilze Rožinska un Alberts Vucāns. Interesanti, ka drosmīgās izrādījās meitenes. Konkursā piedalījās tikai viens zēns, kam ar izlozēto pirmo kārtas numuru bija jāparāda sa-va drosme un jādzied pirmajam.

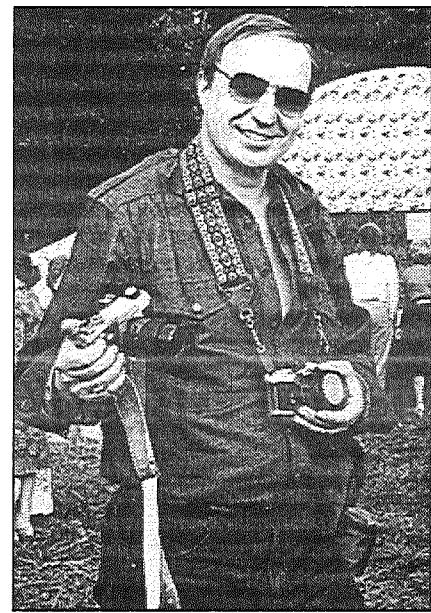
Katrās «cālēnā» dziedāja pa divām dziesmām. Žūrijas komisija — kultūras nama direktore Elvīra Bravacka, mūzikas un dziedāšanas skolotāji Laima Sondore, Arvīds Gžibovskis, bēru popgrupas «Fledermausi» mākslinieciem vadītājs Uldis Bērziņš, sponsorētājā firmas «Erato» vadītājs Vitālijs Plivda, saskaņojoši viedokli, par šī gada cālēnu noteicā trīsgadīgo Annu Zeili no Līvāniem. Viņai būs jāpiedāla republikas mazo vokālistu konkursā televīzijā.

«Cālis-97» Preiļos tapa par rajona padomes piešķirtajiem līdzekļiem un ar sponsoru — individuālo uzņēmumu «Erato» un «Salanga» — atbalstu, kā arī izmantojot Preiļu Valsts ģimnāzijas pretimnākšanu, kas atvēlēja skolas zāli. To jauki noformēja māksliniece Silvija Berezovska.

L.Rancāne

Pavasara sveiciens

no Krāslavas

Nāk pavasarīs, nesot līdzi Mākslas dienas, garajās un tumšajās ziemas dienās izlolojas.

Krāslavas vēstures un mākslas muzejā tās sākās nu jau martā — ar Preiļu fotomākslinieka Igora Pliča izstādi «Preiļu novada daiba». Autors iemūžinājis fotogrāfijās mūsu Latgales dabas neatkarījamību, akcentējot tās vissīkākās nianes. Tas bija patūkams pārsteigums visiem Krāslavas fotomākslas cienītājiem, kā rezultātā dzima ideja regulāri apmainīties ar foto un mākslas izstādēm.

Tādējādi Krāslavas vēstures un mākslas muzeja fotogrāfs Boriss Tarleckis piedāvā preiliem savu izstādi.

Kopš skolas gadiem B.Tarlecka sirdslieta ir bijusi fotogrāfija. Ar gadiem izkopās iedzīmītās talants. Un nu jau gandrīz desmit gadius Boriss ir Latgales fotokluba «Ezerzeme» (Daugavpils) biedrs. Izstādes ir bijušas daudzās pilsētās, arī ārzemē — Krievijā, Polijā, starp citu, fotogrāfa darbi saņēma otro pre-miju un goda rakstu.

B.Tarleckis ir melnbaltās fotogrāfijas cienītājs. Autora vārdiem runājot — melnbaltās fotogrāfijas labāk izpauž mākslinieka domu, noskaņojumu un ideju. Sevišķi tuva Borisam ir Daugava, ezeri, dabas skati. Pašlaik fotogrāfs gatavo izstādi Daugavas svētkiem «Daugavas ūdeņi». Autora interesi piesaista ne vien straujie Daugavas viļņi, bet arī ikvienna sīka urdzīņa, kas sevi nes saules siltuma un debesu zilgmes spīdumā. B.Tarlecka impulsīvais raksturs redzams ikvienu viņa darbā, kuru spilgtāk iezīme ir neparasts izteiksmīgums, domas dzīlums un kvalitāte. Iedvesmu fotogrāfijas rod dzīmītā novada dabā, tās cēlumā un vienkāršībā. B.Tarlecka fotoizstādes skatītājus vienmēr ir saistījušas ar savu spilgtu profesionalitāti. Apmeklējet salonu «Foto Maks» un jūs pārliecīnāsieties paši!

Dzintra Buķeviča,
Krāslavas vēstures un mākslas muzeja
vēstures nodalas vadītāja

Jauno matemātiķu konkurss

3. kārtas uzdevumu atbildes

1. uzdevums. Kaudzē bija 6 pēles.

2. uzdevums. Skat. 1. zīm.

3	6	3	0	0	0	4	6
6	4	3	6	0	0	2	0
4	3	6	5	0	2	2	2
4	3	6	0	1	1	1	3
4	6	3	5	1	1	1	4
6	1	2	5	5	5	5	5
2	2	4	4	2	1	5	3

3. uzdevums. Pirmajā rozetē var iegūt jebkuru no 6 elektroierīcēm, otrajā — jebkuru no 5 utt. Tātad, pavisam 6 ierīces 6 rozetes var saslēgt $6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 6! = 720$ veidos.

4. uzdevums. Visu lenķu, kuru virstone ir A, summa neprāsniedz 360 grādu, bet rūkītis Strīpīnā Zeķe apgalvo, ka šādu lenķu summa ir $5 \times 90 = 450$ grādu. Bet tā būt nevar, tātad, taisnība Lielajai Cepurei.

5. uzdevums. Jānim bija 16 ha liels lauks un razība bija 51 cm²/ha,

Pēterim — 8 ha liels lauks un razība bija 34 cm²/ha, Andrim — 20 ha liels lauks un razība bija 40,8 cm²/ha.

Un nu — šajā mācību gadā pēdējās,

4. kārtas uzdevumi

1. uzdevums. Jāņītis izpildīja mājasdarbu, taču mazais brālis tika klāt Jāņa burtnīcā un dāzus ciparus aizkrāsoja. Palīdzi Jāņītam atjaunot šos piemērus! (Aizkrāsot ciparu vietā ir *)

a) $*60*87*$

- $*513*7$

$74**47$

b) $6*$

***

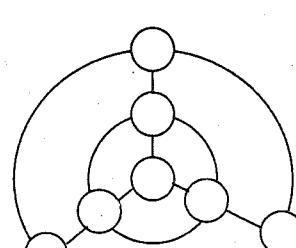
**

***

***6

2. uzdevums. Ieraksti aplīšos skaitļus no 1 līdz 7 (katru 1 reizi) tāt, lai uz katras taisnes un uz katras rīnķiņas esošo skaitļu summa būtu 12! (sk. 2. zīm.).

3. uzdevums. Centies izteikt pēc iespējas vairāk naturālus skaitļus, izmantojot tieši piecūs pieciniekus, aritmētiskās darbību zīmes un iekavas! (Piem., $25 = 55 - 5 \times 5 - 5$)

4. uzdevums. Sadali trijstūri 2, 3, 4 un 5 trijstūros. Vai iespējams trijstūri sadalīt 10 trijstūros?

5. uzdevums. 9 cilvēku grupa apmaldījās kalnos. Viņiem līdz bija pārtika 5 dienām. Kalnos viņi satika vēl vienu apmaldījušos grupu, kurai pārtikas nebija. Šie cilvēki sadalīja pārtiku savā starpā, pie tam visiem kopā ar to pietika 3 dienām. Cik cilvēku bija otrā grupā?

Ja tu esi izrēķinājis kaut vienu uzdevumu, gaidīsim tāvus risinājumus līdz 10. maijam. Sūtī to uz adresi: «Jauno matemātiķu konkursam», Preiļu Valsts ģimnāzija, Kooperatīva ielā 6, Preiļos,

«Pirmo spēli cerējām uzvarēt...»

■ Futbola sezona Preiļos sākās aizvadītajā svētdienā, kad sporta kluba «Ceriba» stadionā notika Latvijas čempionāta 1. līgas pirmā spēle. Sacentās VAD (Riga) un Preiļu «Ceribas» un FK «Livāni» apvienotā komanda. Ar 5:3 uzvarēja viesi. Preiļu un Livānu apvienotā komanda Latvijas čempionātā šogad spēlē 1. līgā. Kā tur izdevās ieklūti, ja iepriekšējā sezonā ne Preiļu «Ceriba», ne FK «Livāni», spēlējot 2. līgā, šādas tiesības nieiegūva? Situāciju izskaidro un par komandas iecerēm šajā sezonā stāsta FK «Livāni» priekšsēdētājs, komandas kapteinis Valdis Čingulis un vecākais treneris Vladimirs Točko.

Valdis Čingulis:

— Futbols ir populārs gan Preiļos, gan Livānos. Iepriekšējo gadu pieredze parādīja, ka abu sporta klubu komandas, startējot atsevišķi, 2. līgā spēj izcīnīt vietu turnīra labākās vidusdalā. Katrā komandā bija daži talanīgi sportisti. Futbols ir komandas spēle, tāpēc uzskatījām par lietderīgu izveidot spēcīgu apvienoto komandu, tās pamatsastāvā iekļaujot labākos spēlētājus no Preiļiem un Livāniem. Abās komandās bija arī daudz jauno sportistu, kuriem vajadzīga augstāka līmeņa spēlu pieredze.

Komandas spēlēšana 1. līgā, kur ir pietiekami augsti līmenis, cels futbola popularitāti Preiļos un Livānos. Skafitāji varēs redzēt Latvijas spēcīgākas komandas, jo daudzas spēles notiks «Ceribas» stadionā Preiļos.

Kā tikām 1. līgā? Aizvadītās sezonas beigās dažas šīs ligas komandas nonāca naudas trūkumā. Radās vakantas vietas. Latvijas Futbola federācijai lūdzām, lai tā atļauj šosezon startēt 1. līgā. Federācijas vadība tam piekrita. Nav pamata apgalvojot, ka tiesības spēlēt 1. līgā norāktas par naudu...

Komandai ir reāls finansējums, jo rajona padome ir piesķirusi līdzekļus. Jāatzīst, ka pēdējos trīs gados futbolam nauda bija, tāpēc varēja pastvērt Preiļu un Livānu komandas un šīs sporta veids rajonā turpināja attīstīties. Vislielākā problēma ir tā, ka Livānos joprojām nav atbilstoša sporta laukuma, tāpēc augsta līmeņa sacensības šeit nevar rikot.

Nevaru apsolit, ka katrā spēlē veiksme būs mūsu komandas pusē. Komandai vēl nav augsta līmeņa sacensību pieredes, neesam saspēlējušies, jo kopīreni tikai tagad sākies, tomēr par uzvaru cīnīsimies katrā spēlē.

VIETĒJĀS ZINAS: SPORTS

Vladimirs Točko:

— Iepriekšējo gadu spēļu pieredze secinājumus un korekcijas lika izdarīt gan Preiļu, gan Livānu komandām. Arī ekonomiskā situācija veicināja šo procesu, lai koncentrētu līdzekļus, jo citādi komandas izdzīvošana nebija iespējama.

Kāpēc grībejās spēlēt 1. līgā? Es nerēzu ciitu iespēju, kā jauniem, talanīgiem spēlētājiem, kuri ir iekļauti komandā, sevi parādīt, lai vīnus pamanītu profesionālo komandu treneri. Lai ar darbu, ko sauc «sports», vīni perspektīvā nopelnītu sev algu. Mūsdieni realitāte ir tāda, ka bezdarba un nabazības dēļ pesimismā ir nonākuši ne tikai vidējās un vecākās paaudzes cilvēki, bet arī jaunieši un talanīgi sportisti, kuri, iespējams, izrādoties no mazpilsētas, spēs iejet lielājā sportā un rast sev pamatu zem kājām.

Es būšu Joti laimīgs, ja kādam no maniem audzēkņiem tas perspektīvā izdosies. Jaunos acinu trenēties pasaizildzīgāk, spēlēt labāk. Jo tas pirmām kārtām ir nepieciešams vienīm pašiem. Apvienojot abām komandām plānotos finansiālos līdzekļus, naudas pietiks sacensību organizācijai. Iestāšanās nauda, lai spēlētu 1. līgā, ir Ls 700. Dajā no tās, ja tiks izpildīts nolikums, var atgūti.

Pirmajā spēlē līdzjutēji bija oculiecinieki tam, ka tiesnesim nācās uz brīdi apturēt spēli, jo vienam mūsu komandas spēlētājam vajadzēja normānti saplūšus sporta apavus. Komandai nav naudas, lai sagādātu inventāru un kvalitatīvus apavus. Es stāigāju pār Preiļu lieto to apģērbu un apavu veikalim, lai noirktu no lietotu sporta apavus. Tā šobrīd ir mūsu vislielākā problēma.

Un tomēr, manuprāt, apvienotajai komandai ir daudz lielāks potenciāls, iespējas parādīt labāku futbolu, kā tas bija līdz šim. Ceru, ka tas izdosies. Latvijas čempionātā 1. līgā šosezon spēlē 14 komandas no Ventspils, Liepājas, Saldus, Daugavpils, Rīgas un «Ceribas», FK «Livāni». Izvirzū mērķi — ieklūt pirmajā sešniekā. Ja izdosies, būšu priečigs.

Komandas sastāvā spēlēs vārtsargs Igors Kaluga, aizsargi Viktors Vasiljevs, Arturs Purviņš, Aleksandrs Rukša, Aivars Kurmis (arī rezerves vārtsargs), Ilmārs Madelāns, Vjačeslavs Korotkins, Dimitrijs Grigorjevs, Uldis Udrasols, pussargi un uzbrucēji Edgars Rubins, Andris Vaikulis, Vladislav斯 Litvakovs, Imants Babris, Valdis Čingulis, Deniss Levonovskis, Intars Vaivods, Aleksandrs Makarušins, Vladimirs Ivanovs u.c.

Aina Iljina

■ 14.un 15. jūnijā Preiļos notiks Latgales novada sporta spēles, jo iepriekšējais kandidāts šī sporta pasākuma organizēšanai — Balvu rajons — no piedāvājuma atteicās. Preiļos notika Latgales reģiona — rajonu un pilsētu sporta dzīves koordinatoru sākums, kurā vīni apsprieda jautājumus, kas saistīti ar novada sporta spēļu organizēšanu un norisi. Reģiona sporta dzīves koordinators apmainījās domām arī par Latgales novada komandas izveidošanu, tās līdzdalību Trīsvaigžņu sporta spēlēs, kas no 1. līdz 3. augustam notiks Kandavā.

■ Par Latvijas jaunatnes izlases komandas kandidātām, lai piedalītos Eiropas jaunatnes čempionāta zonas sacensībās volejbolā, kas šovasar notiks Portugālē, izvairītas divas sporta klubu «Ceribas» volejbola nodalas audzēknēs — Olga Točko un Oksana Jakovleva (1981. dz. g.). Vai Preiļi meiteņes iekļaus izlases pamatsastāvā, lai spēlētu Portugālē, to rādis laiks un vīnu prasme sevi parādīt izlases kandidātu treniņometnē, kas sākas jau 2. maijā.

■ 19. aprīlī Preiļos notika Latvijas mazpilsētu un pagastu sacensības volejbolā. Piedalījās 3 virsēju komandas — Preiļu, Krās-

lavas rajona Izvaltas, Viļānu volejbolisti un 2 sieviešu komandas no Krāslavas un Preiļiem. Viršēšu konkurencē 1. vietu izcīnīja Izvaltas volejbola komanda, sieviešu — Preiļu volejbolistes. Preiļu sportistes piedalīsies finālsacensībās, kas 10.-11. maijā notiks Talsos.

■ Rajona spartakiādē galda tenīšu piedāvājās 7 komandas. Patīkams pārsteigums konkurentiem bija tas, ka pirmo reizi sevi pieteica jauna komanda no Rožkalnu pagasta. Par spartakiādiem uzvarētājiem kļuva Preiļu I komanda. Spēlēja V.Limanis, V.Martinovs, K.Sīšla. Otrajā vietā — Preiļu II komanda, trešajā — Livānu sportisti. Starp pagastiem veiksmīgākie bija aglonieši.

■ Futbola klubs «Livāni» 19. aprīlī nosvinēja dibināšanas 4. gadadienu. Kluba priekšsēdētājs Valdis Čingulis tā darbību vērtē pozitīvi. Sporta klubā apvienojušies 40 biedri. Ir pieaugušo un zēnu komandas. FK «Livāni» veic ne tikai sportisko, bet arī saimniecisko darbību. Gūto peļņu izmanto futbola komandu finansējumam. FK «Livāni» ir ie sniedzis pieprasījumu Livānu pilsētas domei, lūdzot, lai pašvaldība izstrādā projektu Livānu pilsētas stadiona rekonstrukcijai.

A.Iljina

APDROŠINAŠANAS VEIDI

Transporta un kravu apdrošināšana

Daudziem cilvēkiem vīnu ikdienā un ne tikai, nozīmīgu vietu ieņem auto. Taču tas vienlaicīgi sagādā arī milzīgas problēmu. Lai no tām un liekiem izdevumiem izvairītos, ikviens savu autotransporta līdzekli var apdrošināt. Pastāv vairāki apdrošināšanas veidi:

1) transportlīdzekļa mantiskā apdrošināšana (KASKO);

2) pasažieru nelaimes gadījumu apdrošināšana;

3) autoņašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

KASKO apdrošināšanas līgums paredz, ka automašīna tiek apdrošināta pret jebkura veida bojājumiem, kas radūsies nelaimēs gadījuma rezultātā gan ceļu satiksmē, gan stāvot ielas malā vai stāvvietā. Iemaksājams pirmsmās līeņums tiek noteikts, ne mot vērā automašīnas reālo vērtību, ko savukārt nosaka automašīnas marka, modelis, komplektācija, izlaides gads, noskrējens.

Papildus KASKO ir iespējams apdrošināt mašīnas sērijei daudzveidīgiem nozāgšanas risku. Ja cilvēks ir uzlabojis savu mašīnu vai papildinājis to ar audio vai video aparātu, par to ir jāinformē automašīnas apdrošinātāji, lai zādzības gadījumā nerastos pārpratumi par zādējumu lielumu.

Pasažieri nelaimēs gadījumu apdrošināšana paredz atlīdzību, ja ceļu satiksmes nelaimēs gadījuma rezultātā kāds no automobiliem esošajiem braucējiem iet bojā vai gūst paliekošu invaliditāti. Ja ne gadījuma izraisītās ir šīs mašīnas ūsoferis, atlīdzību cietūsaijumi izmaksā vīnu apdrošināšanas sabiedrība, turpretī, ja pie avārijas vairīgs ir citas mašīnas vadītājs, tad cietūtie atlīdzību pieprasīta no vīna apdrošinātājiem, bet ne no tā vadītāja, kura mašīna braukusi.

Joprojām aktuāla ir autoņašnieku obligāta civiltiesiskās atbildības apdrošināšana. Daudziem joprojām nav īsti skaidrs, ko tas nozīmē. Mēģināsim iekļūt būtiskākās šī apdrošināšanas veida funkcijas.

Iepriekš var paredzēt iespējamos zādējumus nelaimēs gadījumā, kas ir saistīti ar sava transporta līdzekļa vērtību, bet nevar paredzēt to zādējumu lielumu, kurus vadītājs ar savu transporta līdzekli var nodarīt citiem. Var gadīties, ka pārkāpuma, pēkšņi sanīkojušas mašīnas vai avārijas dēļ tiek nodarīti kaitējumi citam transporta līdzeklim, apkārtējai videi,

Kravu apdrošināšanā ir iespējami divi veidi līgumi: vienreizēja polise jeb sertifikāts un kravu apdrošināšanas generālā polise, kuru noslēdz uz ilgāku laiku, parasti, vienu gadu. Līdz ar kravu var apdrošināt arī transporta muitas pakalpojumu izmaksas un gaidāmo peļņu.

Nākošajā nedēļā lasiet pēdējo šīs sērijas rakstu — par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu un būs arī pirmajā reizē pieteiktais konkursss par apdrošināšanu. Sāciet gatovoties!

Eva Balaško

ALTE LEIPZIGER PĀRSTĀVIS LATVIJĀ

Jūsu drošība,

Jūsu nākotne,

Jūsu dzīve!

KONSULTĀCIJAS APDROŠINAŠANAS JAUTĀJUMOS.

TRANSPORTA LĪDZEKLĀ MANTISKĀ (KASKO) APDROŠINAŠANA.

TRANSPORTA LĪDZEKLĀ ĪPAŠNIEKA CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINAŠANA.

TRANSPORTA LĪDZEKLĀ VADĪTĀJA UN PASĀZIERU NELAIMES GADĪJUMU APDROŠINAŠANA.

KRAVU APDROŠINAŠANA.

KRAVU PĀRVADĀTĀJU CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINAŠANA.

GENERALĀ AGENTŪRA PREIĻOS

PĀRSTĀVIS - EDGARS KOZUL-KAŽS

Adrese: BRĪVĪBAS IELA 76, Tālr.: (53) 23030

Projektā ieteiktie pasākumi jāpabeidz viena gada laikā un pieprasījums nedrīkst pārsniegt Ls 5.000,-.

Pēc intereses pieteikumu saņemšanas tiks izsūtītas pieteikšanās anketas. Tām būs pievienoti ielūgumi uz priekšlikumu izstrādes semināru, kas notiks maija beigās vai jūnija sākumā.

Intereses pieteikumus, norādot organizācijas nosaukumu, adresi, telefona numuru un kontaktpersonu, lūdzam nosūtit līdz 15. maijam pēc adreses:

NGO Centrs - Rīga, UNDP projektu konkursam
Akas iela 5/7-11, LV-1011 Rīga, Fakss: 7312550

Lai dzīvesprieka, laimes daudz,
Lai darba smagums tūrās nieks.
Lai gados nākamais iet garām bēdas,
Un atmiņā lai tikai skaitas pēdas.

J. Aukurāters

**Bronislavu Kokinu
sveicam lielajā
dzīves jubilejā!**

Lattelekom SIA
LZ Preiļu nodajās kolektīvs

Dievs, sargā savu Māras zemes
draudzi,
Jo dēli par to lūdz pie altāriem,
Un gara stiprums audžu audzēs
Pār tautu nāk caur priesteriem.

B. Mārtuzeva

**Sveicam draudzes
prāvestu Onufriju
Pujsātu, dzīves gads
kārtām mijoties!**

Jasmuižas draudzes koris

«Tautas kustības Latvijai (Zigerista partijas)» LR Saeimas deputāti būs Preiļu piektien, 2. maijā Preiļu arodvidusskola (Sporta ielā 1), no plkst. 16.00 līdz 17.00 viņi jūs uzsklausīs individuāli.

Ja jūs uztrauc zemās pensijas, medicīnas un sociālās aprūpes katastrofālās stāvoklis, tad aprunājieties ar Saeimas Latgales deputāti JĀNIŅU KUŠNERI.

Par valdības politikas izraisošo smago zemniecības stāvokli, rūpniecības sabrukumu un pieaugošo bezdarbu, kā arī tā pārvēršanas iespējam jūs informēs Saeimas Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas deputāts KĀRLIS CĒRĀNS.

Ja jums nepieciešamas konsultācijas darba likumdošanā, civiltiesību un mantojuma jautājumos, tad tieši jūs gaidīs jurists RITA DINDUNE, ledzīvotāju sādības un ierosinājumus uzklāusīs frakcijas «Latvija» deputāta palīdzētāja ELVIRA ALKSNĪTE.

Tie, kas griezūs pēc palīdzības J. Zigerista «Rūpju birojā», varēs to saņemt tilkanās laikā. Plkst. 17.00 sapulce, diskusijas un pārrunas. **Aicināti visi interesenti.**

Š.g. 1. maija plkst. 14.00 Preiļu Valsts ģimnāzijā tiek aicināti Preiļos dzīvojošie krievi, ukraini, baltkrievi, lai dibinātu Slāvu kultūras biedrību. Iniciatīvas grupa

Barkavas lauksaimniecības skola 1997./98. m. g. uzņems audzēknus šādās specialitātēs:

1. Lauku māju saimniece ar specializāciju tūrisma (apmācību laiks 3 gadi 10 mēneši).

2. Zemkopis ar specializāciju tūrisma (apmācību laiks 3 gadi 10 mēneši).

3. Zemkopis ar specializāciju graudu pārstrādē (apmācību laiks 2 gadi 10 mēneši).

4. Lauku māju saimniece ar specializāciju maizes cepšanā (apmācību laiks 2 gadi 10 mēneši).

5. Kārtībnieks (apmācību laiks 3 gadi 10 mēneši).

6. Mācīts būvstrādnieks (apmācību laiks 1 gads 10 mēneši).

7. Augstākās kvalifikācijas kurss (apmācību laiks 10 mēneši).

Tuvāka informācija pa tālrūpiem 248-36501, 248-36722.

Barkavas lauksaimniecības skola piedāvā:

● a/l kviešu miltus vairumā (1 tonna un vairāk) 0,215 Ls/kg,

● 1. šķ. kviešu miltus vairumā (1 tonna un vairāk) 0,175 Ls/kg,

● kviešu klījas 0,08 Ls/kg.

Iepērk pārtikas kviešus 90-105 Ls/t.

Zvanīt: 248-36501, 248-36461.

Par vilnu vai naudu varēs iegādāties segas, aizkarus, trikotāžu, dzījas

2. maijā. Silukalnā 9.00, Galēnos 10.00, Smelteros 11.00, Sutros 12.00, Riebiņos 12.30, Gailīšos 13.00, Aglonā 14.00, Ambeļos 15.00, Kalupē 16.00.

IU «Vidzemes tekmīstība»

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.

Pasūtījuma indekss 3033.

Sludinājumi un reklāma ✎ 22305

■ Pārdod

lēti VAZ rezerves daļas, iespējams barters. Tālr. 43901;

VAZ-2121. Tālr. 32291;

a/m GAZ-66, traktora plaujmašīnu. Tālr. 52465;

Ford Fiesta un VAZ-2101. Tālr. 21125;

ZIL-MMZ-555. Tālr. 17641 vakaros;

VAZ-21013, 1988.g., labā tehniskā kārtībā; IZ-Ju-2K ar blakusvāgi. Tālr. 54730;

4-korpusu cieto arku. Zvanīt 14299;

minerālmēslu kliedētāju. Tālr. 21037;

zirgvilmes siena grābekli. Tālr. 34423;

zirga ratus, arku un pārējo inventāru. Zvanīt 37569 vakaros;

dzinēju UD-2, zirga ratus. Tālr. 24556;

miglotājus (400 l, 600 l, 800 l). Tālr. 65147;

jaunus ledusskapus, saldeņas, garantija 1 gads. Tālr. 21268;

lietotas mēbeles. Tālr. 22598;

sienu rulonus un ziemas kviešus. Tālr. 18110;

baltas un brūnas dējējvītas. Tālr. 21059;

govi. Zvanīt 33742 pēc 20;

govi. Tālr. 21719;

zirgu. Tālr. 22153;

zirgu. Tālr. 24610 vakaros;

darba ķēvi, gadu vecus kumeļus. Tālr. 16250;

kārtupeļus. Tālr. 21824, 23526;

sēklas kartupeļus, LS jaunu ūdens mucu, 3,2 t. Tālr. 32275;

vai maina pret graudiem sēklas kartupeļus 'Agrie dzelztenie', 'Brasla'. Tālr. 41152, 48553;

pārtikas un augstas ražības sēklas kartupeļus. Tālr. 23681, 35349;

vai maina pusi mājas ikšķilē uz Preiļiem. Tālr. 8-250-36130;

Līvānu māju, gateri. Tālr. 57638;

māju Preiļos, Atpūtas 38. Tālr. 24669;

dzīvokli Kastīrē. Tālr. 13453;

1-istabu dzīvokli (siera rūpniecības raj.). Tālr. 22081 vakaros.

■ Pērk

kases aparātu. Tālr. 21436;

garāžu Preiļos. Tālr. 23644;

gaļu. Tālr. 43182;

cūkgalu. Tālr. 22807;

sarkanās bietites un burkānus. Tālr. 22700 no 9.00 līdz 17.00;

cīrmas par labu samaksu. Tālr. 52465.

■ Dažādi

Celtnieka, mūrnieka,

kamīna mūrēšanas

pakalpojumi. Tālr. 13453.

■ Pēteris Broduzs

(15.10.32.—

22.04.97.)

«...mums saules

ceļš iss —

Te nākam, te esam, te

nozūdam drīz.»

Mēs visi gribam zināt: cik ilgi? Cik drīz? Ar dzījām skumjām pavēstam, ka š. g. 22. aprīlī mūžībā aizgājis skolotājs Pēteris Broduzs. Tepat, Preiļu rajona Upmalas ciema «Brodužos», 1932. gada 15. oktobrī aizsācies skolotāja dzīves ceļš. Rīgas industriālajā politehnikumā mācījies kokapstrādes tehnoloģiju un ieguvis galda mēbeļu ražotāja specialitāti.

Jaunībā uzkārta bagāta dzīves pieredze: dienests armijā, darbs dažādos kokapstrādes uzņēmumos un ceļniecībā Rīgā, Peterburgā, Bījskā, arī Preiļu rūpkombinātā. Ar 1961. gada 1. oktobri Pēteris Brodužs sāk strādāt Preiļu 1. vidusskolā par amatā mācības skolotāju, turpina darbu arī Preiļu 1. pamatskolā un Preiļu Valsts ģimnāzijā. Ar sirdi un dveseli skolotājs izjūt visu dzīvo — dabu un cilvēkus, īpaši — cilvēkbērus. Mežs, ūdeni, zeme — tas ir viņa vajasprieks. Darbā: koks, metāls, rāsējumi. Ar mīlestību, pacietību, rūpību viņš iekaro puiku sirdis un iemāca viniem savu māksliniecisko redzējumu un prasmi.

Skolotājs nekad nav rekinājis standas un dienas, ziedot skolas estētiskajam ieķartījumam. Skolotāja pedagoģiskā darbība ir atzīmēta vērtēta gan ar apbalvojumiem, gan Goda nosaukumiem. Skolotājs ir bijis sirsniņgs un rūpīgs savas ģimenes gādnieks. Viņa prieks un lepnumi, arī sāpe ir viņa meitas Jelena un Inga. Broduži ġimenei vienmēr ir bijis prāvs draugu pulks.

Daudz vēl ieceru skolotājam saistījās ar darbu skolā un savā dzīmtajā pusē.

«Aizkūp sniegputenis palss, aizskan vara zvana balss. Neaizgāju. Ceļa gals.» Paturēsim gaišā piemiņā skolotāju Pēteri Brodužu.

Preiļu 1. pamatskola,
Preiļu Valsts ģimnāzija

**«B» kategorijas
autovadītāju kursi Preiļos.
Tālr. 24118, 21494.**

**Pērk privatizācijas sertifikātus
par visaugstākajam cenām Preiļos,
Brīvības ielā 1, 2. stāvā katru
darbdienu no 9 līdz 15, tel. 22700, un
Līvānos, pasta ēkā 2. stāvā, tel. 42663.
Strādājam arī sestdienās.**

PAR LABĀKAJĀM CENĀM PĒRK UN PĀRDOD

SERTIFIKĀTUS

LOTERIJA

Pie mums pārdotās sertifikātu grāmatīgas reizi mēnesī piedāļ izlozē, kur laimētāji atkārtoti saņem tādu naujas summu, kādu saņēma, sertifikātus pārdotot.

PREIĻU PILSĒTĀS DOMĒ, TĀLR. 21075,
LĪVĀNOŠ, STACIJAS 1 (BIJUŠAIS
PAKALPOJUMU KOMBINĀTS),
TĀLR. 44228.

Firma «AVIN-SIA» pārdod vairumā

degvielu A-76, cena 0,237 Ls/l un dzelzdegvielu, cena 0,193-0,19 Ls/l. Tālr. 21403.

Pārdod mežu Atašenes pag., privātizētu 4-istabu dzīvokli Līvānos, klavieres «Nokirne», televizori, mēbeles, aužamās stelles u.c.

Zvanīt 42452.

**Pērk skuju koku balķus.
Tālr. 23743 darba laikā.**

**Firma iepērk
papirmalku Līvānos.**

Apmaka tūlītēja, cena pēc vienošanās.

Tālr. 44705, mob. tel. 8-29-343498.

Kā zvaigznes dzimst ļaudis un pazūd,
Bij' cilvēks, un viņa vairs nav.
Lai vieglas smiltis Antonam CASNO,
lai piederīgajiem, radiem pietiek spēka
pārvārēt smagās bēdas.